

Dr. Dr. SZILVAY GYULA

A BESENYŐK TÖRTÉNETE

“ÖSI GYÖKÉR” KIADÁSA
BUENOS AIRES
1976

E L Ő S Z Ó

Ez a munka, amit most átadok az olvasónak, olyan mint a bors. Kicsi — de erős.

Oly erővel halmozza fel a bizonyítékokat, hogy a Magyar Kultúrforradalom első kiadványának példásan megfelelt.

Történelemtudományi szempontból igen fontos ez a könyv, mert végre véglegesen elsöpri azt a tudatosan terjesztett tévhitet, hogy Árpád pap-királyunk népe „menekült” a besenyő támadás elől.

De az igaz magyar történelemszemlélet azon állításához is sok bizonyítékot szolgáltat, mely szerint a DUNA — BAL-KÁN — GÖRÖG-FÉLSZIGET — PALESZTINA térség — az egyik oldalon — és VOLGA — KIEV — ETELKÖZ — DENTUMAGYARIA — KAUKAZUS — KÁSPI VIDÉK egészen a TIGRIS és EUFRATESZ DELTÁIG — a másik oldalon — mint két ölelő kar, mely a Fekete-tengert (régii nevén M GAR-TENGER) szorítja közre — ezeken a területeken mindenütt

MAGYARAJKÚ NÉPEK ÉLTEK,
akiknek beszédje csak nyelvjárási (dialektikus) változatokkal különbözött egymástól.

Láthatjuk tehát, hogy pótolja a Magyar Történet egy hiányzó szakaszát. Ezek azok a **közvetlen** hasznosítások, melyeket belőle meríthetünk.

* * *

Van azonban ennek a „véka alatt tartott besenyő ügynek” egy másik vonatkozása, mely éppen napjainkban, az ethno-politikai vonalon tudja **közvetett** hatását érvényesíteni.

Ugyanis a 30 éves emigrációs tespedés Erdélyért semmit nem tett. Egyetlen történelmi írás nem jelent meg, mely a székelyek ősiségével foglalkozott volna azt bizonyítva, hogy **tradicionális államalkotási joguk van Erdélyben nekik éppen úgy, mint a besenyőknek.**

Hasonlóképpen a dáko-román származási elmélet ellen sem tiltakozott semmiféle „erdélyi felszabadító bizottság”, pedig azt a román kormányzat emigrációs időnknek eme 30 esztendejében törvényesítette. Azért hozzuk fel ezt szemrehányásnak, mert amikor Sinkay György jezsuita páter és Klein Sámuel rendszerbe foglalták a dáko-románizmust és ezt a románság politikai hitvallásává tették — bizony önzetlen és az igazságot kereső oly német tudósok cáfolták meg ezt az elméletet, akiknek Erdélyben semmiféle érdekük nem volt.

Mennyiven inkább kellett volna MA cáfolni azoknak, akik „elnökséget” vállaltak az „Erdélyért” Mozgalmakban,

Legalább annyit kellett volna tenni, mint Sulzer József bécsi történész tett, aki Sinkayék hazugságait törte össze bizonyítva azt, hogy

az egész oláhság balkáni eredetű, akik a 12.-13. Kr. u.-i századokban vándoroltak a Kárpátok lejtőire” (Geschichte des transalpinischen Daciens, Bécs,) és nem önállóan, hanem „mint a besenyők szolgái és állat-hajcsárjai”. Azt is megállapította ez a jó történész, hogy ez a beszivárgás az OLT folyó mentén történt.

Ezt a történelmi adatot megerősíti II. Endre azon szabadságlevele, melyet a szászok részére adott ki. Ebben ugyanis a következőket mondja:

„a besenyők és oláhok, akik a Marostól az Oltig laknak, az erdő és vízjognak közös használatában továbbra is megahagyandók”.

II. Endrének ez a diplomája ékes bizonyítéka annak, hogy az oláhok semmiképpen sem lehetnek jogutódjai a romai telepéseknek, mert akkor — II. Endre idejében — nem a „Marostól az Oltig” kellene települve lenniök, hanem a római települések területein — tehát Hátszeg, Várhely és Gyulaféhérvár környékén.

Bizony az „Erdélyi Szövetségnek” már fel kellett volna emelni igen erősen a hangját és ordítani kellett volna a világ fülébe — még Helsinki előtt — hogy **nincs dáko-román származás és akkor sincs — ha a román kormány törvénybe iktatta.**

Fel kellett volna azt is hozni, hogy a század elején éppen a dáko-román származási elmélet feltűnő sántasága miatt írt így Moldován Gergely román egyetemi tanár: „úgy vagyunk mi oláhok azzal a római származással, mint Afrikai négerai az utazók színes üvegdarabjaival”. (A Románság, Nagybecskerek 10. old.)

Ebben a dákó-román elméletben azért fontosak a **besenyők**, mert okleveleink az **oláhokat mindig a besenyőkkel együtt említik** és legelőször Kr. u. 1211-ben — amikor is elrendeltetik, hogy

„a székelyek, besenyők és oláhok a szebeni ispán zászlaja alatt kötelesek szolgálni.”

Igen fontos ez a dátum, mert **1211 előtt oláh említve nincs, tehát Magyarországon oláh 1211 előtt nem létezett.**

Besenyő azonban volt, mert — mint látni fogjuk Dr. Szilvay munkájából — Árpád-papkirályunkkal együtt jöttek.

Azt is látni fogjuk, hogy a besenyő betelepedés az Árpád-házi királyok uralkodása alatt csaknem **állandó. Egyre több és több besenyő nagycsalád telepedik meg Erdélyben és ezek 1211-től kezdve hozzák magukkal a szolganépet is, akik oláhok.**

A fatális tény itt az, hogy a besenyők is és az oláhok is „a régi Jézus-hit” követői, melyet az ország hivatalos római hite mellett a rómaiak „görög-hit”-nek neveznek.

Dr. Szilvay által kimutatott Magyarországi besenyőkön kívül — 1047 óta — a besenyő másik nagy rész a NIS és VIDDIN között — összefüggő tömegben lakik és onnan állandóan vándorol be Erdélybe, míg az okos és jó magyar-érzésű KUN LÁSZLÓ királyunk alatt az egész balkáni besenyő nép betelepül az országba. Kun László itt elköveti azt a nagy hibát, hogy nem Erdély délkeleti részében ad nekik helyet, ahol az elődeik már éltek, hanem Bereg, Ugocsa és Máramaros megyékben. Így a besenyők hazánkban három részre oszlottak. Első csoport, mely ÁRPÁD papkirályunkkal települt (ezt részletezi ez a munka), másodikba tartoznak, akik lassú szívárgással jöttek (akikkel az oláhok is szívárogtak) és a délkeleti Erdélyi részekben maradtak, és harmadik KUN LÁSZLÓ hívására az egy tömegben bejöttek pedig az említett északi megyékben találtak hazát.

A besenyő nép szervezettsége és ereje mellett egyáltalában nem létezett hazánkban „oláh-nemzeti kérdés”. A besenyő nép görög-hite tulajdonképpen a bizánczi nesztori mus volt — a minden judai befolyástól mentes Jézus-követés.

A baj a besenyőkkel az Anjouk alatt kezdődik. Ugyanis a „nagynak” nevezett Anjou Lajos erőszakos térítése okozta azt, hogy a Tiszta-Maros szögön és Erdélyben élő testvéreink, (kúnok, besenyők, bolgárok) nem olvadtak be a Magyarországra, mert nem voltak hajlandók a judai tanokkal vegyített ró-

mai kereszténységet — mint „magyar vallást” elismerni és felvenni — hanem meg akartak maradni Jézus-hitükben. De Anjou Lajos olyan eszközöket vezetett be az „erőszakos római térítésbe”, hogy a Kun László által Máramaros, Ugocsa és Bereg megyékbe telepített önérzetes és Jézus-hitű besenyők nem bírták elviselni és tömegesen felkerekedtek — kivándoroltak Moldvába. Lajos ugyan hadsereggel siet a „szökevények” után, de utól érni nem tudja őket.

Így szívérdnak fel turáni vérű besenyőink a románságba — a „görög-hiten” keresztül s így marad lakatlan a három vármegye, ahová 1363-ban Koriátovics Tódor herceg vezetésével alatt Podoliából megérkeznek a mai rutének ősei. És ők azok, akik „símán” vannak kezelve. Nehogy megszökjenek ők is a „római térítés miatt”, a lateráni zsinat azon határozata ellenére, mely szerint a „görög hitűek mindenütt (tehát Magyarországon is) a latin püspökök joghatósága alá tartoznak” — a betelepült rutének „önálló görög (orosz nyelvű) egyházi intézményt létesíthettek”. És ez már 1363-ban annyit jelentett, hogy a magyar gyerekeket ezen a vidéken az iskolában nem magyarul, hanem ruténul (oroszul) tanították.

De menjünk csak vissza Nagy Lajoshoz. Bogdán és társainak esete — akik ott hagyták a három vármegyét és Moldvába mentek, felnyitotta a király szemét valamennyire és hozzájárult az „ébredéséhez” az is, hogy az erdélyi kunok, a hozzájuk küldött „térítő” ferencendi misszionáriusokat 1340-ben átküldik a másvilágra.

Nagy Lajos látja, hogy — ha nem mérsékeli „térítési buzgalmát” országa elnéptelenedik, mert a „görögnek nevezettek” bizony nem cserélték fel Jézus-hitüket a rómaival.

A király tehát megelégszik azzal, hogy az Erdélyi nép előkelőit, kenézeit, nemeseit — tehát a székelyeket és a besenyőket — kényszeríti a „latin szertartásra” abban a meggyőződésben, hogy az urak majd maguk után hozzák a szolganépet is. Akinek vagyona, vagy hivatala van az kénytelen engedelmessé válni a királynak és megalkuszik az adott helyzettel már csak azért is, mert Nagy Lajos törvénybe iktatja, hogy „nemesi birtokot, kenézséget ezután csak római katolikusok bírhatnak”. (így írja Hunfalvy: Az oláhok története II. 65. old.) Marcali pedig hozzáteszi, „hogy a Nis és Viddin közötti területről bevándorolt Hunyadi — besenyő sarjadékok — így váltak magyarrá”. (Marcali Henrik: Magyarország története. Műveltség Könyvtára.)

A szolga nem katolizált és az a kun vagy besenyő se, akinek hivatala és birtoka nem volt. Ezek viszont lassan beolvadtak a románságba a „görög-hiten” keresztül és

„ezeket az elrománosodott besenyőket lovagolja meg az oláhság akkor, amidőn azt állítják, hogy ők Erdély régi lakói”, és ebben a románok „besenyősítésében” igen nagy csapás volt nekünk az, hogy három vármegyénk sok-sok ezer jó besenyő-magyarja Moldvában keresett új hazát.

De nem lett volna semmi baj az oláhsággal, ha a magyarok legnagyobb ellensége, aki a „finn-ugor magyar származási elmélet kitalálója” — Aeneas Sylvius Piccolomini (későbbi római pápa) nem nyilatkoztatja ki azon véleményét, mely szerint

az oláhokat római eredetűnek ismerte el.

Erre hivatkozik Bonfini, Piccolinimire és Bonfinire aztán Konstantin Miron a 18. században és ezek munkáját folytatta és fejezte be Sinkay, Major Péter és Klein Sámuel.

Tehát a dákö-román elméletnek is és a finnugor származásunknak is kitalálója az a római pápa, aki a Magyarság ellen a legnagyobb szellemi merényletet követte el két hamiságnak a kinyilatkoztatásával.

* * *

Az előadottakból láthatjuk, hogy a „Besenyők” Története” milyen szorosan beletartozik az örök magyar életfolyamatba és attól el nem választható, hiszen nem **vérbeli** — hanem csak lakhelybeli a különbség közöttünk s ha az idegen királyok ármánykodása nem tette volna tönkre ezzel az áldatlan erőszakos katolizálással a magyar életet — bizony a gerinces, erős és okos besenyők ma nem a „bosnyákok és oláhok” fajiságát erősítenék. Összetevői lennének annak az Öntudatos Magyar Egységnek, amit ma is hátráltat — az ő véruket nélkülöző — és judai-kereszténységben nemzetközösített — mai magyarságban működő „idegen lelkeség”.

Elismeréssel és hálával köszöntöm e munka szerzőjét — aki megmutatja e munkájában nekünk a „besenyő-magyar” igazságot is és testvériséget is.

De Dr. Szilvay „kis” munkájának „legnagyobb” érdeme az, hogy

hiteles történelmi adatokkal igazolja a „szentnek” nevezett I. István azon iszonyú tévedését, mellyel a Kárpátokon

kívül lakó besenyő és kun testvérnépekkel való egyesülés helyett megnyitotta az országot a nyugati ellenségnek.

Ha I. István „egyesíti” a Moldvától a Volga környékig települt testvérnépeket, bizony ma nincsen se Trianon, sem Csonka-ország.

Ez mind a „szentistvános nyugati szellem” munkájának és munkásainak eredménye.

Ezt a valóságot is elénk tárja az író.

Kutatási eredményeinek megerősítésére ide csatolom még munkatársamnak — Dr. Novotny Elemérnek — a Buenos Airesi Jezsuita Egyetem Orientálista Iskola, Sumerológia Tanszékének patronátusa alatt működő „Centro de Etimología y de Aglutinación” intézmény igazgatójának szövejtéseit a besenyők elnevezéseire vonatkozólag.

Isten áldja és segítse az olvasót a Magyar Igaz Történelmének felismerésében.

Buenos Aires, 1975. Karácsony

Badiny Jós Ferenc
a sumerológia egy. nyilv. r. tanára.

Bes-enu — Pas-unu — Bas-an = Ég gyermeke.

Analízis: Be-es — Pe-es — Pes és alakpárja Ba-as Pa-as — Pas. Jelentése: nemzés, közösülés, szaporodás, de nemzetet — vagyis gyermeket is jelent.

Enu-unu, an vagy in = Ég és Égisten. „Első tekintetre — megállapíthatjuk, hogy a „**Bes-enu**” címszó — azonos — a magyar nyelvben ma is használatos „**besenyő**” népnévvel. Számos helységnév örökíti meg nevüket — különösen összetételekben. Így Zsitva-besenyő, Mária-besnyő, Bars-bese, Besenyő-telek, stb.

Helyes tehát az a feltevésem, hogy a sumir birodalom összeomlása után (2016. Kr. e.) ősi földjüket — kisebb-nagyobb időközökben — odahagyó sumirok — városállamonként tagozódtak és ezek mint külön népcsoportok, majd népek jelentek meg Ázsia (Közép-Ázsia) történeti színpadán.

Kutatásaim szerint — a besenyők magja: az **Izin** (Isin) várcsállambeli sumirok voltak. (V. ö. **Eszeny** község nevével, mely besenyő alapítás).

A sumir birodalom utolsó királya „Ibi-ilu-Sin” ékiratos levelezése — Nu-musda, kazali-en-zi-vel, fennmaradt. Nu-musda leveléből kitűnik, hogy Isin katonai parancsnoka: **Is-bi-Erra**, aki nem volt „sumir mag” — királyát álnokul cserben hagyta — és a városállam nevét is: **Pas-unu-ra** változtatta. (Itil-Pas-Unu).

A **Pas-unu** név északi változata a déli „Bes-enu” névnek.

Ez a név fennmaradt — **Pozsony** város nevében (ma: Bratislava).

Alakulása: Pas-unu — Pus-unu — Pus-un — Poson — **Pozsony**.

Ez a város tehát **besenyő** alapítás!

A **Basan** névből származik a **Bossány** és **Bacsány** helységnevek, **Bazin** neve pedig **Bas-in-ból**.

Egyébként a besenyőket a történeti források igen különböző neveken említik. Így „Bissenus” (római), „Pecsenég” Paczinák vagy teljesen „Paczinakita”. Ez utóbbi sumirul: **Pas-in-a-ki-ta** — az **Ég gyermeke** (Pas-in-a) **földjéről való ki-ta v. gé-ta**. V.ö. **Tur-Sar-Ki-Ta**, (Thyssa-geta nevekkel) **A gé-ta** (ki-ta) és **ma-ta** végződésű néprévek, melyeket a „szki-ta” néven (**sig-gi-ta** = fényes földről való) foglalnak össze a történészek — mind Mezopotámia — közelebbről sumir föld felé mutatnak.

Strabo szerint a géták azonos nyelvet beszéltek a dakuszokkal (v. ö. A Herodotos által említett skyták: dahák népcsoportjával.) Ugyancsak Strabo közli: (Strabo L. VIII. p. 303) Aelius Caius, római császár — időszámításunk kezdetén — a géták közül 50.000 embert áttelepített Tráciába. Ha helytálló Svidas lexicografusnak (10-11. század) az a megállapítása, hogy a **dákokat** — később — paczinakitáknak (besenyőknek) nevezték, akkor elfogadható Szakonyi Vajk István történésznek (Cleveland) az a hipotézise, hogy a mai **bosnyákok** az áttelepített — géta — dákoknak ivadékai. (Bas-in-a-ki).

Érdekes, hogy a dákok fővárosának neve is vitathatatlanul sumir név: **Sarmiz-egetuza**. Sumirul: **Za-ar-mi-is-ege-tuh-za**.

A **Za-ar-mi-is** — Sarmis népnév. Az előbb említett „Zarma” (sarmata) névnek többszáma.

Ege-tuh vagy **Igi-tuh** = ur, uralkodó.

Za vagy **ša** (šag-ból) = fényes, tiszta, kegyes.

Fordítása tehát: **A zarmák** (szarmaták) **kegyes ura** (vagyis fejedelem.)

Itt két eset lehetséges és pedig: 1.) a dák fővárosa **szarmata** alapítás, vagy 2.) a dákok maguk is szarmata — vagyis sumir népcsoport voltak és a „dákus” nevet a rómaiak tették ismertté. Ez utóbbi feltevést támasztják alá — a dák városok — valamint a királyok nevei (Deczebál, Birabissta).

Fel kell hívnom itt a figyelmet a következőkre: Hajdú Péter professzor „A finnugor népek és nyelvek” (1962 Bpest.) című munkájában foglalkozik a Volgamenti félmiliós „cse-remisz” vagy „mari” néppel. Leszögezi, hogy a kazár források e nép nevét „Sarmis” alakban említik, a volgai bolgárok utódai: a csarvaszok pedig „sarmys” néven nevezik.

Valószínű tehát, hogy e szarmata-dák nép töredékei — a rómaiak dákiértó hadjárata elől északra, majd keletre húzódtak a Volga mellé, ahol nyelvüket felcserélték, ugyanis ma már finnugorok. Ha azonban behatóan megvizsgálánk népi sajátosságait (életmód, szokás, műveltség, zene, stb.) bizonyára lényeges eltérést találnánk a többi finnugor népekétől.

A másik — vagyis a „mari” népnevet, megörökíti a **Maros** folyó neve. Ez a római-kori térképeken: **Marisia** vagy **Marizia**.

A „Mari” népnév sumirul: **Ma-ari**. Ez azonos a mai „**Mahgar**” népnévünkkel. Jelentése: a **Magasztos (isten) gyermeke**. Míg a mi népnévünk ősi sumir, addig a „ma-ari” név már későbbi — akkádos forma. A Maris és Marus (Maros) folyónév-nél — az **is, us** végződés többes jel. Az „a” pedig sumirban, **víz**et jelent.

Kutatásom helyes irányának alátámasztására még **Decebal**, dáki király nevét fogom elemezni.

Sumirul: **Di-zi-ha-al**

Di, du vagy de = gyermek, zi (zig-ből) = fényes, tiszta, de igaz is. Ba-al vagy Be-el, a sumir nemzeti isten: En-lil általánosan használt címe = „úr”.

Fordítása: **Az Úr fényes gyermeke**.

Megjegyzem, hogy a **di-zi** vagy **du-zi** — azonos **Du-mu-zi** vagy **Di-mi-zi** sumir tavasz (természet) isten nevével, így a „Tisza” folyó római kori: **Ti-zi-a** neve azt jelenti, hogy **Du-muzi** vagy **Dimizi** = (tavasz isten) **folyója**.

Visszatérve a besenyőkre — meg kell említenem, hogy ezt a testvérnépet — a történeti források — gyakran „**kan-gar**” néven említik. Ez pedig azonos, illetve mélyhangrendű északi változata a sumirok legősbibb népnevének: a **ki-in-gir** vagy **ke-en-ger-nek**, aminek jelentése: **Ki-en (En-ki) isten gyermeke**.

Érdekes, hogy Sz. P. Tolszov szovjet archeológus „Ősi Chorezm” című művében, nyomatékosan hangsúlyozza, hogy a **kasgari Mahmud** szerint a **besenyők**, (akikről már előbb kimutattam, hogy sumir eredetű nép volt) ugyanazt az „**archaikus türk**” nyelvet beszélték, amit a Volga-melléki **bolgárok**. Ez az archaikus türknek nevezett nyelv tulajdonképpen az **ősi sumir nyelv volt**.

Ki-en-gir-ra — Ke-en-ger = Kien — (Enki) isten gyermekei

Ez a sumirnak legősbibb népneve, amint azt a sumirológia úttörői: J. Oppert és F. Delitzsch megállapították.

Ezzel a népnévvel — korábbi tanulmányomban — részletesen foglalkoztam. Régi nyelvemlékeinkben **Kangares** (1055) és **Kengerek** (1171) formában fordul elő. Az előbbi út (via) az utóbbi **helység (villa) elnevezés**.

A szóbanlevő névnek több változata van. Mély hangrendű változata a: **Ka-an-gar**. A történeti források a **besenyőket** több ízben nevezik e néven.

A **Ku-un-gur** változatot, mint földrajzi neveket megtaláljuk Kelet-Turkesztánban és a Szovjetunió — európai területén.

A két utóbbi név kombinációja a: **Ku-un-gar**. Ez az alapja a külföldi nemzetek által használt ország és népnevünknek. Nevezetesen: Hungaria, Hungarois, Hungary, Ungheria, Ungarn. Az orosz és lengyel: **Wenger** népnevünknek azonban nem ez az etimonja, hanem a: mah-an-gir — muh-un-ger — meh-en-ger — **Wenger**, minek alapjelentése: a **magas ég menny) gyermekei**. Ebből származik a **Menyhár** család név is.

A sumirok országukat (a belföldet) **Ki-en (En-ki) terem-tő** istenükről nevezték el: **Ki-en-gi = En-ki isten földje**. Ennek mély hangrendű változata: **Ka-an-ga**. Ez azonos egy ókori Középázsiai ország nevével.

Sz. P. Tolszov, a kiváló szovjet archeológus szerint az ősi „**Ku-ma-ar-iz-ma**” (Chorezm) azonos a perzsa Zend **Aveszta** által említett: **szent és magasztos „Kangha”** országgal, sőt az utóbbi még nagyobb területű egységet jelentett.

Mindez azt bizonyítja, hogy a **sumirok, mint államalkotó nép — Közép-Ázsia területén — már az ókorban jelen voltak**.

AZ „UZ-BESENYŐK TÖRTÉNETE

A besenyők eredetét és történelmi szereplését illetően teljesen téves tanítások vannak forgalomban. Nem akarok a magyar múlt tévesen és sokszor rosszindulatúan beállított elméletének szerzőivel itt vitába szállni, — ehelyett inkább felsorolom a forrásokat, amelyek ezt a dicső nemzetet, tárgyilagosan állítják be az elfogulatlan bírálók ítélőszéke elé.

A források közül első helyen kell említenem baróti Beke Dénest, aki 1897—1925 között mint a törzs hagyományai szerinti „örökös” beke (fővezér) vezette ezt a (magyarságba) beolvadt nemzetet.

„Mert bár a magyarság zömébe 896-ben beolvadtunk, hagyományainkat örökké fenn kívánjuk tartani.”

A Vérszerződést magunkra nézve kötelezőnek ismerjük el, de éber szemekkel kívánunk annak betartása fölött őrködni.

Röviden meg kell említenem, hogy baróti Beke Dénes, a besenyők bekéinek (fővezéreinek) a családjából egyenes ágon származik. A törzs fővezérei, bekéi, későbbben a BEKE családi nevet vették fel és ez a nagy (egykor uralkodó család) ezt a nevet ma is viseli. Baróti Beke Dénes, a besenyők bekéje, 1897—1925 között Hont megyében, Krakkó pusztán gazdálkodott és 1925 körül került föl Budapestre, ahol a IX. ker. Páva utcában volt egy kis kertés családi háza.

Mivel én vasárnaponként a vendége voltam, Apámmal és velem, Szilvay Gyulával beszélte meg a törzsi dolgokat, a törzs történelmére vonatkozó kutatásait és azokat kiegészítette az Apám, a birtokában levő adatokkal.

Ezen történelmi adatok, kutatási eredmények és hagyományok egy tökéletes kiegészítést nyertek beniczei és micsi nyei Beniczky Gyula, Anonymus, Klopoff Rosa, Nestor, D. Kenese Erzsébet, Csuday Jenő és Gáborjáni Szabó Mihály vonatkozó adatai alapján.

Ennek a dicső népnek a történelmét és törzsi hagyományait a következő besenyő családok viszik tovább és adják át apáról fiúra: BEKE, TOMAJ, SZILVAY (Szlujka), MALONYAY, KÁTAY, SURI, VEREB, (Hunyadi), KONKOLYTHEGE, PETHEŐ, VÁRKONYI családok.

* * *

A ma önálló államot nem alkotó nemzetként szereplő BESENYŐK több ezer évre visszamenő múltra tekintenek vissza s az utolsó ezer évben a testvér magyar népbe olvadtak be úgy, hogy a hajdan különálló turáni (sumir) népként szereplő BESENYŐKET ma már nem lehet megkülönböztetni a Magyarságtól.

Ez a tény viszont más szóval azt jelenti, hogy a besenyők ősei is ugyanazon népre vezetik vissza származásukat, akik viszont az ŐSMAGYAROKTÓL, a KARAMAGYÁKTÓL és végül is a SUMIRNAK nevezett MAH-GAR népből származnak.

A SUMIRNAK nevezett MADA-MAH-GAR népek két nagy csoportra oszlottak:

- a.) Mezopotámia déli részén, Babiloniában élő „**Alföldiek**” és
- b.) Mezopotámia északi részén lakó „**Dombvidéklakók**”

és ezeknek egyik törzse volt a Tigris és az Eufrátes forrásvidéken lakó „**A S SZ**” vagy későbbi néven „**AS-AR-SA**” nép, melynek nevét a sok száz „**asszo**” összetételű helységnév őrizte meg a mai napig. Az ezen helységeken lakott népek a történelemben a következő neveken szerepeltek: „**assza**”, „**kasszu**”, vagy ezeknek a változatai, mint ‚kusz’, ‚kuszán’, ‚kuszit’, ‚kos’, ‚kosa’, ‚kosszár’, ‚khosszár’, ‚kusdi’, ‚kazár’, ‚assz’, ‚osz’, ‚osszét’, ‚oguz’, ‚**GUZ**’ és ‚**UZ**’ szavak. Az ezen szavakhoz ragasztott ‚ir”, ‚ar”, ‚ur”, ragok a nép nevét jelölik.

Ez utóbbi népek a **Kaukázus** területén éltek, sőt a legtöbbjük ma is ott él.

Az „UZ” nép, amelyik a Besenyők közvetlen őse volt, több apró törzsre oszlott, és a KASPI-tó vidékét lakták. Első rendezett birodalmukat „KHASSZU”-birodalom néven ismeri a történelem.

Ez az „**UZ**” népelem a forrásvidéken levő **SZIPPAR** városból elszármazott **SUBUR-SZABIR** néppel élt együtt egészen a Kr. e. 13. századig, amikor is a **SEMITA** elemek kerültek túlsúlyba és az ősi birodalmat „**ASSZUR**” (AS-URU) nevű fővárosa után „**ASSZIRIÁNAK**”, népét pedig „**ASSZIR**” népnek nevezték.

Ezen „tér-idegen” elemek elindították ezen tér „tér-politikai” hullámvásárát és ezen népek **individuális népcsoportokra** való tagozódását.

Ez a tény vezetett a „MAH-GAR” népek elvándorlására a Kr. e. 21. századtól kezdődően a Kr. u. 10. századig.

A Káspi-Mediterrán térségi áttelepüléseket a történelem így jegyzi fel (Mácsay-Lengyel Béla megállapítása szerint):

1. áttelepülési hullámban a „**DÁH**” nép Kr. e. 3600 körül az Aral-tó vidékére;

2-ban az „**AVAR**” nép Kr. e. 5. századtól a Kaspi-tó vidékére;

3-ban a „**MASSAGETÁK**” (MAH-SAR-KITA) az AVAROK után;

4-ben az „**UZ**”-ok előbb SUBARTU-ba, majd innen a Kaspi keleti vidékére;

5-ben a „**SUBUR-SZABIROK**” a Tigris és Eufrátes forrásvidékére, majd innét egyik rajuk az **Evilath** földjéről SUBARTU-ból (Zabaorteból) az **Uzokhoz** az Araxes és Kur folyók öntözte Kaukázusi Alföldre, majd tovább a Kaspi- és Fekete-tenger vidékeire. A másik rajuk Nyugatra ment az Egyiptomi és Földközi tengeri vidékekre.

Így alakult ki a „SZABIR-Öshon”: SUBARTU, ahová később betelepültek az Ős-HUNOK is, az ELAM mögötti síkságról pedig az Ős-**UZOK** (az ASSZA népe), akik az azonos faji-és nyelvi azonosság folytán békésen megfértek a zömöt jelentő Ős-SZABIROK-kal, egészen a Kr. e. 13. századig, a téridegen asszir és semita fajok betöréséig.

A semita vezetésű Asszirok kegyetlen uralmát a MADAMA-GAR népek összefogása dönti meg, mely harcokban az UZ-oknak oroslánrészük volt, valamint a testvér népek kaspividéki „PÁRTOS” (Partia)-birodalom alapításában, — avagy Kr. e. 55-ben a Caesar-Crassus féle triumvirátus által vezetett római hadsereg megverésében, — és 19 évvel későbbi bosszú-hadjáratban, melyet, mivel az Uz-hadsereget **MACENUS** (magyarul „**BESSE**”) — Becs nevű vezér vezetett és a rómaiak két hadseregét semmisítette meg, a rómaiak ezt a népet „**PACINA**” vagy „**PACINACITA**” népnek nevezték.

Mi Besenyők magunkat „BESSE” vezér után „BISE-NYIK”-nek, magyarul „BESENYŐK”-nek nevezzük.

Ezután kerültek a Besenyők a Kaspi keleti oldalára, majd Hun-Török nyomásra a Volga-Ural térségbe, ahol egy részük Kazár uralom alá került, másik részük részben a Volga-Don-Kaukázus háromszögben a **Don-Dnieper térségbe**, ahol közel 150 évig tartó „Besenyő-Birodalmat” alapítottak.

Innét az Álmos kende vezetése alatt állott „Levediai”, vagy „DONTŐI” magyarság hátvédjeként nyomultak be, mint **harmadik** honfoglalók a Kárpát-medencébe, amint azt Beniczky Gyula „**A besenyők**” **Súr törzsének történelme**” (Magyar-Amerikai-Kiadó, Detroit, 1959, 6.—9. oldalain megemlíti. Erről viszont majd a későbbiekben számolok be).

A magyarokat (eddig hamis megállapítások ellenére) nem a besenyők szorították ki Lebediából, hanem a túlszaporodás következtében voltak kénytelenek itteni **ideiglenes** házájukat elhagyni. A besenyők csak mint **hátvédek** követték a magyar hadsereget, miért is fővezérük (bekéjük) **TEVELE**, Árpád kende leányát, Ágocskát kapta feleségül, amint azt Beniczky fent említett munkájában is megemlíti. Erről is majd a későbbiekben lesz bővebben szó.

A magyar (besenyő) történelemnek ez a része is tehát **alaposan meg van hamisítva**.

Az előbbiekből kiviláglik, hogy az „**UZ-BESENYŐ**” nép a „**mada-MAH-GAR**” **etnikumba** betelepedett téridegen népek hatalmának megdöntése révén uralgó szerepet töltött be Kisázsia területén és annak történetében Kr. e. 2500 után, amelyet azelőtt a Mada-MAH-GAR nép töltött be. Ezáltal mintegy átvette a Mada MAH-GAR nép történeti és kultúrátadó hivatását, és pedig nemcsak politikai és katonai vonatkozásban, hanem a „**kultúra**” terén is.

* * *

Az UZOK (besenyő ősök) politikai története Kr. e. 1925-től.

Az UZ lovasnép teremti meg a „LOVAS-CIVILIZÁCIÓT”.

A „ló”-nak háborúban való alkalmazását már a „KATTI Lovasok” vezették be, azáltal, hogy kétkerekű kocsiba fogták és száguldottak 10.000 kilométeren át, Kisázsian keresztül Egyiptomig, ahol Kr. e. 1800 és 1575 között egy nagy birodalmat alapítottak. E „Lovas” népnek a görögök a „HYK-SOS” nevet adták, melyet akkor „Csikós” népnek nevezhettek, mert a „csikós” szót „CHIKOS”-nak írták, melyből azután a „hyksos” szó lett.

A Hyksosok harcmódjával szemben a sumir etnikum hegylakó „AS-SA” nép „UZ” néven nevezett csoportja nagy fejlődést mutatott azáltal, hogy az **Uzok** már is a **lovon lovagoltak**, ami Nyugateurópa árja népeinél csak a Kr. u. 8. században következett be először. Tekintve, hogy az Uzok lovon mentek háborúba, a **lovaglás hadászati jelentőségű tényezővé vált**. Nagy jelentőségű volt ez azért is, mert a gyalogos óránként csak 4 km-t tudott megtenni, míg a lovas menetteljesítménye legalább 20 km volt óránként. Vagy más szóval: a harctéri menetteljesítmény a 4-5-szörösére emelkedett.

A lovaglással járó ipari fejlődés és annak mérlegelése nagy horderejű tényezőket tár elénk. Ilyenek:

1.) A nyereg és kengyel feltalálása, gyártása és alkalmazása több iparág kifejlődését vonta maga után,

2.) Egy lovas haderő létesítése, aminek természetes következménye volt a **lovas harc** elveinek a megalkotása és gyakorlatának kifejlesztése.

Mi a besenyő törzs fiai büszkén tekintünk vissza népünk őseire, az Uz népre, akik a mezopotámiai térségben éltek. Ez a nép a világnak műveltséget adó Mada-MAH-GAR nép egyik legnemesebb ága.

Az „assza”, „uz”, „mah-gar”, „szabir” népek utódait, a „szkitákat” HERODOTOS írja le a következőképpen: a Kurlföld Kaspi felé eső részében laktak. Csúcsos süveget, bőrnadrágot, zubbonyt viseltek. Kiváló lovasnép volt. Fegyverzetük lándzsa, kard, nyíl, fokos és pányva.

Egyik részük Kr. e. 640 körül az Aral — Altaj — Bajkal vidékére vándorol, ahol a mostani orosz archeológiai ásatások bizonyossága szerint erősen délkaukázusi szkita jellegű magas kultúráit honosítottak meg.

A mai Oroszország túlnyomó részét ezen „sumir-mah-gar” népek egyenes leszármazottai lakják. A 225 milliányi összlakosságból 150 millió a tiszta sumir eredetű. Ezek főleg Ukrajna, Kaukázus, Turkesztán, Szibéria, Krim és a Volga területein laknak.

* * *

Ebben a történelmi szemléletben akarok megemlékezni **PADÁNYI VIKTÓRRÓL**, aki lánglelkével meglátta a Magyarország őseit a mezopotámiai élettérben és az ezirányú kutatás alapjait „**DENTUMAGYARIA**” c. nagyszerű munkájában lerögzítette.

Éppen ezért iktatom ide „besenyő népünk” őseire — az „**UZ**” Népére — vonatkozó megállapításait, mert azokat cáfolhatatlan valóságoknak tartom. Ugyanis egy másik szemszögből lefolytatott kutatásomban ugyannerre az eredményre jutottam.

Aldja meg a Magyarok Istene Padányi Viktort haló po-raiban is azzal, hogy sok fiatal magyar tudóst léptet a nyomába.

* * *

E megemlékezés után — melyet kötelességemnek véltem idezárni — hallgassuk meg, mit üzen Padányi az itt maradtaknak:

Az első írásos értesítések (amennyiben az ékírási adatok literálása és fonetikai rekonstruálása valóban helyes) „kasszu” néven emlegetik őket a 2. évezred első századaitól kezdve. Az utolsó szumir hatalmi góc megdöntésével az élre került akkád-sémi városban, Bábelben, Hamurápi korában vezették be a lóhasználat és a harcokcsik új, modern találmányát és Hamurápi győzelme Larsza elaggott uralkodója felett, nem kis mértékben éppen ennek volt köszönhető. A lovakat Bábel a „kasszuktól” importálta azokkal a szakemberekkel együtt, akik a lovakkal és harcokcsikkal bánni tudtak. Hamurápi és utódai feliratokban dicsékszenek lovaik és harcokcsiaik számával — és ezek a számok, bizony szerény, háromjegyű számok, amelyek, mint Előázsia akkori „nagyhatmának” vagyoni és hatalmi fokmérője, beszédesen mutat-

ják a lovaknak és harkocsiknak roppant értékét, de mutatják azt is, hogy milyen kiváltságos lehetett a helyzete a drága és nagyfontosságú új intézmény „speciálistáinak”. Ezt nemcsak az új fegyvernem kiváltságos és csak a leggazdagabbakra és legfelsőbb rétegekre korlátozódó helyzete valószínűsíti, hanem az is, hogy Hamurápi dinasztia bukása után a kasszuk kezébe kerül a Babel feletti uralom és Előázsia nagy része feletti szupremácia közel hat évszázadon keresztül. Birodalmukat, amelyet ma általában Babiloniának nevez a tudomány, a kasszuk „Kur-ten-iz”-nek, „Teniz országának” nevezték. Az első kasszu uralkodó. Gandás, 1746-tól 1731-ig uralkodott.

Kurteniz-Babilon hatalmát és a kasszu dinasztia főségét fé'ezer éven keresztül még csak kétségbe sem merték vonni Előázsiaiában és ennek az alapja a világtörténelem első és akkor még valószínűleg egyetlen lovasságában rejlő szuperioritás volt. A kasszu lovasság vérségi köteléket jelentő, törzsekre, nemzetségekre tagolt társadalom volt, amely Bábeltől északra, a Tigris és az Eufrát régiójában elnyúló termékeny alföldön volt települve és ennek a katona-tartománynak a központja a Zab folyó partján épült „Asszur” várcsa, alighanem a parancsnokság székhelye volt. Asszuron (szumirban „asszur”, annyit jelent, mint „Ló-város”) kívül voltak a térben más, kisebb, alközpontok is. Az egykorú kútfők által felsorolt nevek közül minden kommentár nélkül megemlítünk kettőt. Az egyik városnév „Dabigu”, a másik „Paripa”. (Maspero i. m.) Hogy az ékírás latinbetűs átírása, amelyet külföldi tudósok végeztek, helyes-e, nem tudom. A „Zab” folyónév — a folyót egyébként ma is így hívják — szintén egykorú kútfőkből való.

A „kasszu” nép volt az egyetlen jelentékeny ókori nép, amelyet még a 19. szd. európai történelemtudománya sem volt képes bekebelezni sem az „indogermán”, sem a „szemita” népek közé.

Hogy van-e hát valóban szükség az európai történettudomány megállapításainak általános felülvizsgálatára és átértékelésére, ahhoz talán nem lesz érdektelen meghallgatni, hogyan summázza a kasszusról saját „indogermán” történettudományos álláspontját a Magyar Szemle Társaság kiadásában megjelent. Hóman Bálint, Szekfű Gyula és Kerényi Károly által szerkesztett „Egyetemes Történet” számos íróinak egyike, Dávid Antal volt szfv. könyvtáros, a magyar céh-

beli történettudomány asszirológiai reprezentánsa az első kötet 60. lapján:

„Időközben ugyanis Bábelnek a hatti betörés következtében gazdátlanná vált trónját egy Gandas nevű kassu vezér kerítette hatalmába. Mivel pedig Bábel — hála Hamurápi organizációs képességének — mint a birodalom fővárosa élt a köztudatban, Bábel birtokosának főségét a hatti pusztítás nyomán elalélt lakosság minden ellenállás nélkül elismerte. Ily módon Babilonia azoknak a kassuknak hatalmába került, akik a Hamurápi dinasztia fénykorában csak mint alacsonyabbrendű munkák végzői — főként kocsisok és lovászok — szerepeltek Babiloniában... E kassuk — gyér nyelvemlékeik tanúsága szerint — valószínűleg indogermánokkal kevert kisázsiaiak voltak. Főfészkük a Káspi-tenger szomszédságában lehetett, amely tenger bizonyára róluk nyerte ma is használatos nevét. A hódítók azonban nem jöttek olyan nagy számmal, hogy Babilonia sémi jellegét megváltoztathatták volna. Rövidesen fel is olvadtak a babiloni lakosságban... Az egyetlen komoly kulturális gazdagodás, amiért Babilonia a kassuknak hálás lehet az, hogy velük vonul be nagyobb mértékben a ló használata Előázsiaiba. A kassu uralkodók, bár több, mint félezer évig tartották magukat Babel trónján, csaknem kivétel nélkül gyenge kezű s egészen jelentéktelen egyéniségek voltak... Hogy gyengeségük dacára is uralmon tudtak maradni, annak két okát látjuk. Az egyik az, hogy Elő-Ázsia egyéb népei ezidőben maguk is anynyira gyengék voltak, hogy örültek ha őket nem háborgatták. A másik az, hogy abba az államszervezetbe sikerült beülniök, amelyet Hamurápi hozott létre. A valóság t. i. az, hogy nem ők tartották Babiloniát, hanem Babilonia őket.”

Nem hisszük, hogy sok kommentárt kell fűzni a harminc évvel ezelőtti magyar történészvilág egyik reprezentánsának beszámolójához a népről, amely „kisázsiai” (a Káspi-tenger partján), amely 5000 évvel ezelőtt már „indogermánokkal keveredett” (A „gyér kassu nyelvemlékekben” talált néhány „indogermán” szó — ami az „indogermán keveredés” merész hipotézisének egyetlen alapja) természetesen nem „indogermánoktól” került a „kassu” nyelvbe, hanem fordítva, ezek a szavak, ha nem csupán literális torzítások, a szumirból kerültek az „indogermán” nyelvekbe, de jóval később. Kr. e. 3000 az u. n. „ind népvándorlás” előtti idő, a „germánok” meg, ekkor még kőkorszaki fokon vegetálnak valahol Jütlandban és Délskandináviában. Az „indogermán” szavak,

amelyekre Dávid utal, istennevek, pl. „Surias” — Dávid szerint az árja „surja” szóból — „Sukamuna”, „Dunias”. A „Surias” „Sa-ur-iz”, természetesen éppúgy nem árja, hanem szumir szó mint ahogy a „Dunias” is „Ten-iz”, és „Kar-Dunias” sem „Dunias isten ligete”, hanem „Kur-ten-iz”, stb. — Lásd a 3. sz. függelékei.), amely olyan jelentéktelen mennyiségű és kapacitású volt, hogy gyorsan beleolvadt Babilonia sémi lakosságába már 3500 évvel ezelőtt, ezzel szemben egy tengernek adott a mai napig használt nevet, amelyet csak Elő-ázsia népeinek 600 éven át szakadatlanul tartó aléltsága és egy 200 évvel előbb mások által létrehozott automatikus állami verkli tartott uralmon. (Hogy Dávid képtelen volt meglátni, hogy a kasszu-dinasztiák bukását a lovas társadalom kiválása — Asszírria létrejötte Babel tartományból — idézte elő, több, mint elkedvetlenítő.)

Ha egy ókori történész, aki a 19. századi árja történetírás tipikus képviselője, akkora szaktekintély, hogy egy 4 vaskos kötetet kitevő 3000 oldalas reprezentatív történeti mű írói sorában meghívják, nem tudja, vagy előítéletei miatt figyelmen kívül hagyja azt a tényt, hogy a lovat a Kr. e 2. évezred derekáig a szumir civilizáción kívül sehol a volágon, tehát sem Egyiptomban, sem Indiában, sem Kínában, sem a Mediterrán-medencében, sem pedig a későbbi Európának nevezett kőkorszakbeli árja területen nem ismerték és a lótenyésztés a lovaglás és a lovasság létrehozása az ókor egyik korformáló történelmi lépése volt s így azt a népet, amelynek mindez köszönhető, az „alacsonyrendű munkát végző kocsisok és lovászok” kifejezéssel intézi el, akkor ehhez nincs kommentár.

A „kasszu” nép természetesen nem olvadt bele Babilon városának sémi lakosságába, csupán az egyre inkább urbanizálódó kasszu dinasztia veszíti el fokozatosan személyes kapcsolatait a vidéken élő hadsereggel és egyre jobban elpuhuló kasszu udvari környezetet lepi el és formálja át Babel gazdag sémi rétege. A hadsereg egyre kizárólagosabban saját vezetőire van utalva s a vezetés, mint maga az egész hadsereg is, apáról fiúra szálló intézmény. Azonkívül ez a hadsereg a kasszu uralom egyetlen bázisa az erősen szemita fővárossal szemben.

A lélekben, erényekben és életformában egyre jobban eltávolodó dinasztia által magárahagyott és saját vezetőire bí-

zott hadsereg egyre inkább saját belső életét éli saját zárt, ősi, vérségi keretei között, saját elhatárolt területén. Mindez a generációk cserélődése során szinte automatikusan fejleszti ki a különállás és az öncélúság életérzését a tömegekben és az autonomia becsvágyát a vezetőkben. A folyamat természetes és egyáltalán nem áll egyedül a történelemben. Az erő tudomása és a testületi szellem elkerülhetetlen kibontakozása a császári Rómában másfélezer évvel később majd éppúgy a légiók politikai terrorjához fog vezetni, mint ahogy ahhoz vezet majd hatomezer évvel később az ottoman birodalom kitérő katonaszervezeténél, a janicsár testületnél is, pedig ezek nem is vérségi kötelékek.

Bábel kasszu uralkodói egyre inkább engedményekkel kénytelenek biztosítani a kezükből kicsúszott hadsereg tényleges vezetőinek lojalitását s ezek az engedmények az autonomia állandó bővüléséhez vezetnek úgy, hogy a hadsereg, területében és tevékenységében egyaránt, hovatovább **államává válik az államon belül és a főparancsnok már-már szuverén, szinte társuralkodó, aki tisztában van azzal, hogy királya ki van neki szolgáltatva.** Ez a fejlődés gyors. Kétszáz évvel a kasszu katonakirályság megalapítása után az új lovasság már állam az államban s a lovastársadalom vezetőjének apáról fiúra szálló méltósága már politikai, sőt külpolitikai jelleget ölt. Katonai erejük birtokában ezek a katonai főnökök, akiknek mindenike a nevéhez kapcsolva viseli a valószínűen lovaskatonai minőséget kifejező „asszur” szót, egyre több gondot okoznak a királyaiknak, olyannyira, hogy Kr. e 1530-ban az akkori király, II. Burnaburiás, már autonóm területnek kénytelen elismerni a katonatartományt és a parancsnok, IV. Puzur-Asszur, már afféle fejedelem. Újabb másfél évszázad múlva, 1360-ban a király főhatalma ezen a területen már csak névleges és „Asszír”, mint önálló katoná állam, de facto már megszületett. Az ezidei főparancsnok, Asszur-uballit-ban, már szuverén uralkodók módján köt idegen államokkal önálló szövetséget, ami ellen a törvényes király csak annyira képes, hogy az idegn udvaroknál diplomáciai jegyzékekben tiltakozik.

A rohamosan bontakozó katoná állam névleges urát, a Bábelben székelő királyt és birtokállományát egyelőre még nem bántja, de a Kurteniz katonatartománya mellett elterülő Mitannit hettita szövetségben már megtámadja, legyőzi és a hettitákkal megosztja a területén.

Katonai bázisának elvesztése után a kasszu királyságnak a napjai meg vannak számlálva s a kasszu uralkodót nemsokára szemita elemek forradalma távolítja el arról a babiloni trónról, amelyen elődei több, mint félezer éven át ültek, és helyére szemita dinasztia kerül.

Az új, szemita vezetésű Babilonia szuverénitása azonban csak néhány évtizedig tart. Az „asszirok” megszállják Bábelt, elkergetik a szemita uralkodót s ezzel az egykori hűbérúr 1101-ben a volt vazallusnak, Assziriának vazallusává süllyed. Ezzel lényegében a régi helyzet áll vissza, különbség csak a két városnak, Bábelnek és Asszurnak egymáshoz való viszonyban áll be, ami a birodalmi apparátus személycseréjét je'enti. A bázis, a politikai és hatalmi alap egy és ugyanaz: **az új lovasság.**

Az új centrum fénye, hatalma és gazdagsága mágnesként vonja magához a szemita elemeket, amelyek gyorsan ellepik az új fővárost s ezzel lényegében ugyanaz a folyamat indul el, ami a kasszu korban Bábelben lefolylt. A fényűző udvari életben, a városi elemekkel körülvéve most már az „asszir” királyok vesztik el közvetlen kapcsolatukat a hadsereggel, a különbség csak az, hogy ezt a már teljesen „janicsárszemlé” vált haderő általában nem sokáig tűri. A hadsereg lázadása a fényűzően élő, szemitákkal körülvett királyok ellen igen gyakori tünet Asszír történetében s ezt legtöbb esetben népszerű, politikai ambícióktól is fűtött katonai főparancsnokok irányítják. Az eredmény a király, vagy ha a lovasság főparancsnoka nem rokona a királyi családnak, a dinasztia bukása. Az új király a haderő főparancsnoka lesz. Az ilyen uralmi változás mindig egy asszir hódítási periódust hoz magával, mert a főparancsnokból lett új király rendszerint vitéz és jó hadvezér is. Utódaiban azonban már megkezdődik a korrumpálódás, a városi polgári elemek befolyása s az előző dinasztia sorsa megismétlődik.

Az asszir nagyhatalom félezer éves története ilyen hódító katonakirályok imperialisztikus szakaszainak, ezt követő fényűző és költséges koroknak végül lázadásoknak és uralkodó- vagy dinasztiacseréknek ismétlődő folyamata. Az igazi és döntő faktor **ebben az asszir történelmi folyamatban mindig az új lovashaderő.**

Az új lovasszervezet természetesen nemcsak az a menynység, amennyi annakidején Babilont „kasszu” néven meghódította s az idők folyamán önnállósulva „Assziriává” alakult. Maga az új nép, a rezervoár ott él az Elám és a Káspi-

tenger között s más úz lovas törzsek és nemzetségek is hajtanak végre az idő folyamán a „kasszakra” emlékeztető válalkozásokat. (Az Egyiptomot megszálló „hikszoszok” valószínűleg szintén ilyen úz katonacsoport voltak Kr. e. a 13. században. Egyiptomnak egyébként később is van úz dinasztija. Alakulnak azonban más „úz” államok is.) A kasszú birodalommal szomszédos „Mittanni”-nak is van lovassága, Kr. e. a 12. században a Van-tótól keletre, az Urami-tó vidékén is alakul egy a forrásokban „Uzzi”-nak, más helyen „Hayasha”-nak, ismét más helyen „Kum-uzzu”-nak literált úz katoná állam, sőt a hettiták kisázsiai birodalmába is kerül Mittanni bukása után egy ilyen úz lovas-kötelék, de még az „asszir” katonatársadalom különböző kötelékei is leszakadnak és elvándorolnak másüvé olyan uralmi periodusokban, amely azeknek a kötelékeknek nem tetszik.

Így az eleinte kizárólagos és szinte monopolisztikusan domináló kasszu-asszir lovashatalom mellé fokozatosan más lovashatalmak nőnek fel, különösen attól kezdve, mikor Mittanni megdöntésével az ottani lovas társadalmi kötelékek szétszóródnak és egy részük Kisázsiaiba, más részük az Urami-tó vidékére, zömük pedig az eredeti területre, az Elámi hegyvidék mögötti síkra vonul vissza, ahol „mada” (méd) néven egy új hatalom képződik ki, amelynek a bázisa megintcsak ugyanaz az úz és a mintájára fokozatosan kialakuló egyéb rokonfajú lovastársadalom.

Mikor Isztuvik mada király perzsa (?) származású veje, Kurás (Cyrus) egy államcsinnyel magához ragadja a hatalmat, „Perzsia” néven megintcsak ugyanez a történelmi faktor formálja tovább Előázsia történetét azokkal a különböző egyéb hasonló lovasgócokkal együtt, amelyek otthagyják a pénzsóvár és parazita „Asszurt” akkor, amikor annak hatalmát a káld-uzzi és mada szövetség koncentrált támadása özszeroppantotta 612-ben Kr. e.

Ugyanez az erő hagyja cserben, sőt támadja lázadásával hátba a gyorsan korrumpálódott perzsa dinasztia két évszázaddal később Nagy Sándor macedon király támadása idején, ugyanez fordul szembe Nagy Sándor halála után néhány évtizeddel annak satrapautódaival s ugyanez fogja a kialakuló avar birodalomnak, a római kútfők Parthiányának katonai erejét jelenteni.

Ennek bizonyítására felsorolunk néhány beszédes adatot. Római kútfők számtalanszor emlegetik „Parthia” népei sorában a „pacina”, „pacinacita” népet. Ez a nép a „besenyő”

(pacina), vagy őstörök többes -t raggal együtt pacinaci-t. Ezt a többes formát a római kútfőszerzők aztán még egyszer latin többesre teszik (pacinacitae). Tudjuk, hogy a pacina-besenyő nép az úzoknak egyik ága. A római kútfőknek természetesen nem ez az egyetlen a nevek igazi, eredeti formáját kihámozni, e sorok írója azonban azt hiszi, hogy ez neki néhány esetben sikerült.

Crassus Julius Caesar triumvir kollegája, minden különösebb ok nélkül, egyszerűen hódítási szándékkal háborút indított „Parthia ellen Kr. e. 55-ben. A háborút egy 44.000 főből álló római hadsereggel maga vezette. Az egyébként súlyos veszteséggel végződött háború 35.000 római katona életébe került, akik a nyilakkal, fokosokkal, pányvakkal harcoló „parthus” könnyű lovasságnak estek áldozatául. Ennek a lovasságnak a parancsnoka a római kútfők szerint „Surenas” volt. Mivel tudjuk, hogy az úzok egyik törzsének neve „Szörény” volt (ezeknek egy részét telepítették le királyaink a 11. században K. u. Magyarország déli határvidékére, v. ö. „szörényi bánság”, Krassó-Szörény, vm. „Szerémség”), a Surenas név valódi alakja szinte kézenfekvő.

Ennek a vereségnek a megbosszulására 19 évvel később újabb hadjárat indul „Parthia” ellen. A hadsereg vezére ezúttal a második triumvirátus tujja, a Kleopatra-botrányból világhírűvé vált Antonius, a „parthus” lovasság parancsnoka pedig „Pacenus”, aki nem vált híressé annak ellenére, hogy ez meg a második római hadsereget semmisítette meg, amely egy „mesteri visszavonulással” 24.000 embert vesztett. A „besenyő” — „pacina” fonetikai analógiája szerint ennek a „Pacenus” nevű „parthus” vezérnek igazi neve „Becse” vagy Besse” lehetett, ez a név ugyanis többször megtalálható árpád kori forrásainkban, helységneveinkben és családneveinkben is. A név besenyő név. „Orodes” „parthus” király neve alighanem Orda volt (s ilyen nevű „parthus” király volt két-
tő is), hanem hogy milyen valóságos nevek rejtőznek az olyan torzítások mögött, mint „Mithridates (II. Orodes öccse), Artabanus, Phraates, Vonones, Cabades, Cotarzes, Vologeses, stb. (ezek mind „parthus” királynevek), azon törje a fejét az olvasó, ha akarja. Mindenesetre az -us, -es latin végződéseket minden további nélkül le lehet vágni róluk, mert azok toldalékok csupán, a megmaradt tövek fonetikai értéke meg egészen bizonyosan más, mint ahogy ezt a római fülek hallották és római kezek lejegyezték.

Az assza-úz nép úgyszólván mindenfelé szétszóródik Elő-ázsia területén. Egy törzscsoportjuk Kisázsia területére kerül, ezek lesznek az általunk jól ismert „oz-man” néven a későbbi törökök ősei. Ptolomeus egykori térképén a Fekete-tenger déli partvidékén és a Kubán-térben vannak „as” néven feltüntetve. Más maradványaink a Kaukázus régióban élnek a mai napig is „osszet”, meg „ghúz” néven. Mikor a rómaiaknak három évszázados konok háborúskodás után a Kr. u. 3. században végre sikerül az avar (Pártos) birodalmat tönkretenni, az úzok zöme a Káspi-tenger tulsó oldalára húzódik át. Innen a kök-türk invázió északabbra szorítja őket, a 6. században Kr. u. már a Jajk-folyó mögött elterülő térben vannak. Innen egyik részük „kazár „Khasar”, chossar” néven 670—680 között a Volga-Don-Kaukázus háromszögbe nyomul, ahol az onogur birodalmat veszik birtokukba, másik részük kétszáz évvel később úz és besenyő néven nyomul a Don-Dnyeper térbe.

* *

Így ír Padányi és az olvasó érzi, hogy igaza van.

A nagy Mah-Gar Nép tölti be a mezopotámiai, kaukázusi, oxusi, pentusi, volgai és középázsiai területeket. Nevezhetik ellenségeink, ahogy akarják, de csak „egy nagy nép” ez, ahogyan Gordon Childe is megállapította a régészeti eredményei alapján.

A mi történelemszemlénk nem lehet azonos az „ellenségeink” érdekeivel, hiszen 5000 év óta kimutatható a „Mah-Gar” népi, faji és nyelvi egység és azonosság a megnevezett területeken. Történelemszemléletünk cáfolhatatlan bizonyítékai mutatják, hogy:

„a sumirnak nevezett MAH-GAROK, UZOK, KASSUK, ASSZÁK tehát nem pusztultak el, nem olvadtak be semmiféle idegen népbe, hanem élnek még ma is, utódaikban, a besenyőkben, a palócokban, matyókban, székelyekben, kunokban, hunokban... amit ma összefogó névvel **MAGYARNAK** nevezünk.”

* *

A BESENYŐK (Pacinaciták = Cangarok) TÖRTÉNETE

A.) A besenyő-ősök = Uzok vándorlása a Kaspi térben

1.) Az Asszirok Kr. e. 726-ban elfoglalták Mezopotámia után Palesztinát. Theophilactos Simocatta történetíró szerint: „...egy csoport az őslakók közül felhúzódott az északbra fekvő hegyvidékre, ahol valóságos kis „subur” ország keletkezett. Ezt a területet az Asszirok „URARTU”-nak nevezték. (URARTU népe tehát „HURRU-SUBUR”)

URARTU a MADA (méd) királysághoz tartozott, ahol volt egy papi csoport, mely nemcsak Urartuban, hanem az egész Mada királyság területén végzett papi teendőket. Ezeknek a székhelye valahol északabbra volt, a Kaspi tó vidékén.

A görögök ezt az újabban érkezetteket „Masszagétáknak” nevezik. (Ezek valódi neve: MAH-SAR-KITA... azaz „az elvándorolt „nagy” királyi nép”.)

Ez a kis csoport későbbben a Kaukázus vidékére költözik, majd onnét a „Kuma” folyó partjára.

Itt a Kuma partján egy várost is alapítottak „Magyar” néven. Eddig Simocatta történész közleménye.

Ezt a várost más források „MADJAR”, mások „MADZAR”-nak nevezik. Orosz források szerint a Kaukázus neve is „MAGYAR-HEGYSÉG”.

Simocatta történész szerint ez a kis csoport későbbben a Kaspi keleti oldalára, az ARAL tó vidékére költözik. Itt több néppel találkoztak, akiknek a nyelve hasonló volt az övékéhez. Ezek voltak a Besenyők és a Pártosok, — Eftalita-Hunok és a belőlük alakult népet „PARTHOS” név alatt ismeri a történelem. Ők a „PÁRTOS-Birodalom” alapítói.

A Masszagétákat Herodotos „HUN” népnek nevezi.

2.) A macedon Sándor halála után 60 évvel az eftalita-hun király fia „AR-SAG” (OR-SZÁG) lerázta a macedonok igáját, Birodalmat alakít az Industól az Eufrátesig (Kr. e. 255.) és 31 évig uralkodik. (Chorenei Mózes: Örmények Történetei I. könyv.)

3.) Kr. e. 55-ben a CAESAR — CRASSUS és POMPEIUS féle triumvirátus hadat indít „PARTHIA”, a Pártos Birodalom ellen, és folytatják három évszázadon át.

Az így elindított **római-pártos háború** kezdetén a nyilakkal, fokossal és pányvakkal felszerelt PÁRTOS és UZ könnyű lovasság fényes győzelmet aratott a rómaiak felett.

Kr. e. 36-ban a Pártosok indítanak háborút, melyben legyőzik a 2. római hadsereget.

A rómaiak makacsul folytatják a harcot, mely végül is a rómaiak győzelmével végződött a Pártos Birodalom bukása után.

Ezen háborúk alatt „SUBARTU” (az UZ-SZABIR birodalom) több ízben cserélt gazdát. Ami viszont az életet bizonytalanná tette nemcsak ezeken a területeken, hanem a TIGRIS-EUFRÁTES, a KAUKÁZUS, és a FEKETE-tengeri térségben is.

Ez viszont a népek elköltözését vonta maga után a KASPI-ARAL térbe.

Így válnak ki AB-AR = AVAR név alatt a pártosok ebből az élettérből és indulnak el nagyhatalmi útjukra nyugat felé, míg az UZOK utódai a „**BESENYŐ**” nevet felvéve telepednek meg ugyanebben a térben.

* * *

Ennek a névcserének a története az ,hogya a háborúk kezdeti időszakában az avar-uz-lovasság parancsnoka „**SURENAS**” vezér volt, (amint azt a rómaiak megállapítják), aki az **UZOK** „**SZÖRÉNY**” nevű törzséből került ki.

E törzs egy részét telepítették le magyar királyaink a 11. században Magyarország határvidékeire, jelesen a „**Szörényi bánság**” és a **Szerémi bánság**” területeire.

Ugyanezen római források „PARTIA” népei között megemlítik a „**PACINA**” vagy „**PACINACITA**” népet, mely név magyarul „**BESENYŐT**” jelent, mint az Uz-nép egyik ágát melynek vezére „**PACENUS**”, magyarul „**BECSE**” v. „**BESSE**” volt, aki a rómaiak ellen azt a háborút vezette, amelyet az Uz-Avarok az első háborúban elesett 35.000 Uz-Avar megbosszulásáért indítottak.

CONSTANTIN szerint: „... a **BESENYŐKET**, vagy **PACINACITÁKAT** hajdan **KANGAROK**-nak hívták. E nevet ők maguk adták maguknak, mert a ,kangar’ eredetileg:

KI-IN-GIR — KA-AN-GAR — sumir-mahgar nyelven = „Isten fiai”-t jelent.

A Georgiát Arméniától elválasztó hegy tövében fekvő várost, melyben ezek a kangarok laktak, **KAN-**

GAR'-nak nevezték. Ez azt is jelenti, hogy „Észak-Örményországban **MAGYARAJKŰ** néptörzsek laktak...”. Majd így folytatja: „...**CHUSAR**, aki **SARAI** ivadéka vala, öröklé ezt a sötét hegységet, mely szintén **KANGAR'-nak** mondatik”. . . „Az örmény hadak a georgiaiak segítségére siettek és táborba szálltak a **KANGAROK** földjén...”

CHORENI: „Az Örmények története” című művében írja, hogy „...**CHUSAR**, aki **SARAI** ivadéka vala, öröklé a sötét hegységet, mely **Kangarnak'** mondatik...”

PHARBI Lázár szerint: „...Az örmény hadak a georgiai király segítségére siettek és táborba szállottak a **Kangarok** földjén...”.

LUKÁCSI a „**Besenyőket**” vagy „**Pacinacitákat**” Örményország lakóinak tartja, miként az „**Avarokat**” is.

Az „**Assza-Uz**” nép a következőképpen szóródott szét Előázsia területén:

- 1.) Egy csoportjuk a **Pártos-Birodalom** perzsiai részében,
- 2.) Egy másik csoportjuk a mai **Törökország** területére ahol az „**OZMÁN**”-törökség ősei lettek.
- 3.) Harmadik csoportjuk pedig a „**PTOLEMAEUS-térkép**” tanúsága szerint a „**KUBAN**” térségbe került „**AS**” népnéven, ahol utódaik ma is élnek a Kaukázusban lévő „**Magyar-FÖLDÖN**” „**Osszet**” és „**Guz**” néven.

B.) A „BESENYŐK” vándorlása a KAUKÁZUS-ból a KASPI-ARAL térségbe

Innen a hun-török terjeszkedés északabbra szorította őket, úgy hogy a **BESENYŐK** a Kr. u. 6. században már a **JAJK folyó mögötti** térben vannak, amikor az **AVAROK** Nyugat felé megindultak.

A nagy „**AVAR-UZ**” illetve „**KUSAN**” birodalom legyőzése után a magyar népek számos csoportja követte az **Avarokat**, akik sátraikat a **Jajk folyó mögötti** térben ütötték föl, „... ahol az **Uz-Besenyők (Pacinaciták)**, a **Kazarok** és **Magyarok** is helyet kaptak”, — írja **Lukácsi** történelmi munkájában.

A **Jajk** térségbeli **BESENYŐ-UZ-KAZAR** csoport **HUN-TÖRÖK** uralom alá került és pedig **MENANDER** szerint közvetlenül a magyarok szomszédságába. „...Az **ONOGUROK'** fejedelme a **Volga jobb parti** részeken, a **turk DIZABUL** felbőbsége alatt országolt...”

Innen a **Besenyők** egy része „**KAZÁR**” (**Khassar** vagy **Chossar**) néven 670—680 között a **Volga-Don-Kaukázus** há-

háromszögbe vonul, ahol „**ONOGORIÁT**” veszi birtokba, mely 680—835 között „**Kazár-birodalom**” néven ismeretes.

Ez a doni birodalom 150 év múlva felbomlik, a **Besenyők** egy része ezen a vidéken visszamaradt és évszázadok múlva nyelvüket szlávra cserélik fel... de külsejük, szokásaik és vérmérsékletük „**KOZÁK**” néven a régi „**KAZÁR**” maradt.

A Besenyők másik része később a **Don-Dnieper** térségbe vonul és szomszédai lesznek **ÁLMOS**, illetve **ÁRPÁD** magyarságának.

Ez a rész kerül később a rokon **MAGYAROK** és részben ugyancsak rokon **BOLGÁROK** országába.

C.) A BESENYŐK vándorlása a Don-Dnieper térbe, 835 után

A Volga-Don-Kaukázus háromszögből a Besenyők felhúzódtak a **Dnieper** térbe, ahol a Magyarok szomszédságába kerültek.

A magyarság ellenségei azt állítják, hogy a besenyők itt a magyarságot állandó betöréseikkel zaklatták.

Ez egy hamis és célzatos beállítás. Ennek pontosan az ellenkezője az igaz.

Ugyancsak hamis és félrevezető az állítólagos Besenyő betörésekkel kapcsolatos azon eddig elfogadott és hirdetett történeti álláspont, mely szerint a **Besenyők** folytonos támadásai kényszerítették volna **Álmost** és magyarságát **Etelköz** elhagyására és a **Kárpát-medencébe** való vonulásra.

A számban és erőben hatalmasabb Magyarság mindenféle állítólagos Besenyő támadást könnyen el tudott volna hárítani. Még a Besenyők zömének a támadását is.

Baróti Beke Dénes, a besenyő törzs utolsó bekéjének történeti kutatásai szerint **Álmos** vezért (kendét) nem a besenyők izgatták.

Álmosnak a célja volt a több mint **10.000 éves ősi magyar hon visszafoglalása**.

Ezt tűzte ki egy nagystilusú hadművelet keretében.

Ezen nagyarányú hadművelet stratégiai előkészítését és biztosítását csak úgy lehetett elképzelni, ha egy délről jövő esetleges bolgár-byzánci támadással szemben a **Kárpát-medencét** elfoglaló **magyar-zöm** biztosítva van.

Ezt a déli bolgár-bizánci haderőt tehát le kellett kötni addig, amíg a **Hon visszafoglalása** be nem fejeződött. Ezen dél felől történő stratégiai biztosítás fontosságát mutatja az a tény is, hogy **Árpád** ezen feladatot fiára **Leventére (Liuntin)** bízta.

Mivel azonban **LEVENTE** seregei **nem voltak elegendők** arra, hogy ezt a hatalmas túlerőt lekösse, **TEVELE beke besenyőit hívta segítségül.**

Tevele besenyő beke ezt a feladatot olyan pompásan oldotta meg, hogy az ősi Magyar Hon visszafoglalása után, Tevele vezér (beke) **ÁRPÁD** leányát **Ághkát (Ágocskát)** kapta feleségül, mely utóbbi tény egyezik Beniczky Gyula kutatásaival, aki ezt a házasságot munkájában „A besenyők Sur törzsének története”, Amerikai-Magyar Kiadó, Detroit, 1959) szintén megemlíti.

Nem állja meg tehát a helyét a Magyar Tudományos Akadémia által mai napig is támogatott azon tanítás, hogy Árpád illetve Álmos magyarjai a besenyők nyomására lettek volna kénytelenek Etelközt elhagyni.

Árpád, a leghatalmasabb magyar fejedelem sohasem adta volna leányát jutalmul (Ágocskát) egy olyan besenyő vezérhez, aki őt régi hazájából kiverte.

És ez az **ellenséges haderő** (a besenyők) sohasem kaptak volna szállásbirtokot a mai Nagykáta vidékén, **éppen az Ország** szívében, a besenyők vezértörzse, a Sur törzs, pedig a mai Zsitvabesenyő vidékén, amint azt Beniczky Gyula fent említett művében megemlíti.

Az Ősi Magyar Hon visszafoglalása és annak belső rendjének biztosítása jórészt a Besenyők hathatós támogatása révén volt véghez vihető, attól eltekintve, hogy ezen az ősi területen ebben az időben még a magyarral rokon törzsek (hunok, avarok, szkíták és a régi etruszkok) laktak, akiknek a területeit Árpád nem foglalta el, hanem azokat régi épségükben meghagyva, testvérként vette be országába.

A germán törzsekkel és Szvatoplukkal vívott állítólagos harcok tehát nem egyebek történelem hamisításnál.

A HUN és az AVAR törzsek itteni létezését most utólagosan a Magyar Tudományos Akadémia is elismeri, míg az Etruszkok erdélyi településeiről a közös nyelv és írás tanuskodik (agatyr-etruszk). Ezen ősi törzsek maradványai a hunok, kunok, palócok, matyók és székelyek Magyarországon.

D.) A BESENYŐK vándorlása a Balkánra és a mai Magyarországra Kr. u. 896 után

A Besenyők a Magyarok kivonulása után egyideig még Etelközben maradtak a bolgárok elleni biztosítékként, majd szerepüket betöltve helyüket (Etelközt) a rokon **Kunoknak**

adták át, akiknek az utódai, a **Kis-Kunok** és a **Nagy-Kunok** ma is Magyarországon élnek. Ezek a Kunok szintén Árpád szolgálatában állottak és „hátvéd” szerepet töltöttek be, miként a Besenyők.

A „honfoglalás” befejezte után a Besenyők a következő területeket kapták szállásbirtokul:

a.) egyrészt a **Nis-Nándorfehérvár** (a mai Belgrád) vidékére került, ahol eddig görögök laktak, **VASZIL** császár alatt.

b.) a Szörény törzs a későbbi időkben a Szörényi- és a Szerémi bánságba kerültek, határőrökként, Gyula khán (vezér) alatt.

c.) a besenyők zöme **TEVELE** beke (fővezér) vezérlete alatt a későbbi Nagykáta területét kapta, ahol a szó „káta” a fővezéri sátrat jelentette.

d.) A besenyő mondákban sokat emlegetett 60 gazdag besenyő család egyike a 13. századból ismert „**TANUSZ**” abát volt, aki a tisaabádi révnél lakott és a „**TOMAJ**” nemzetség őse volt. A Tomajok későbbi tagjainak a **Balaton zalai partján** is voltak birtokaik.

e.) 1068-ban **JAN** soproni várispán a Nis és Bolgárfehérvár (a későbbi Nándorfehérvár, vagy még későbbeni Belgrád) vidékéről több mint 1000 besenyő katonát telepített át a Rába bal-partjára, a Sopron-Győri gyepon (határszállás) lévő **ÁRPÁS** és az osztrák határszállás fekvő **BESENYŐ** (a későbbi **PECSENYÉD** nevű falvakba. Erről a **Pecsenyéd** nevű faluról kapták a besenyők a német „**PETSCHENEGG**” nevet.

f.) Tevele ükunokája, **DAMA** khán (vezér) a besenyők **El-Sur** vezértörzsének törzsfője (khánja) Kr. u. 990 körül a bars megyei Zsitva és Szlujka folyók partján kapott hatalmas szállásbirtokot, mely szállásbirtok Kőbölküttől (Érsekújvár) egészen föl Hizér községig (Aranyosmarót) terjedt. (Beniczky Gyula: „A Besenyők El-Sur törzsének történelme” Magyar Szakemberek Írásai, Amerikai-Magyar Kiadó, Detroit, 1959.)

Ezen a hatalmas szállásbirtokon (ugyancsak Beniczky szerint) a következő besenyő vezérek (kagánok) kaptak birtokot:

Dama khán (a későbbi **El-Sur** — Szilvay család) a mai **Zsitvabesenyőn**

Malonya kagán a róla elnevezett **Malonyán**,
Taszár a későbbi **Barstaszáron**,
Vezekény kagán Nagy- és Kis-Vezekényen
a Papp család Köbölkúton,

Vereb kagán pedig Verebélyen. Ennek a Vereb vezérnek a leszármazotta Hunyadi (Vereb) János, a törökverő hős. (lásd: Szilvay: „A Vereb (Hunyadi) család leszármazási táblája, előadva a Ziggurat-Akadémia 1975. április 20-án tartott ülésén).

Ezen besenyő kagánok utódai a későbbi Szilvay, Malonyay, Zsigárdy, Sári, Petheő, Várkonyi, Papp, Beke, Losonczy, Szlujka családok.

Itt külön fel kell hívnom a magyar-őstörténelem-kutatók figyelmét a következőkre: **Chlopoff Rora**, **Kiev volt katona kormányzója**, egyetemi magántanár felhívja a magyarság figyelmét az akkor éppen Nápolyban tartózkodó Szilvay Gyulán keresztül, Nestor orosz krónikás 1900—1910 között a kiewi könyvtárban felfedezett adataira, mely szerint Álmos kende (fővezér) a magyar seregeket Kiev alatt egészen **Ungvárig** vezette, ahol természetes halállal halt meg és ott is van eltemetve.

Utána fia, az eddigi „gula” (alvezér) **Árpád** lett a kende és ő vezette a sereget **Pusztaszerig**.

Közli továbbá, hogy még a honfoglalás befejezte előtt újabb és újabb törzsek érkeztek Magyarország területére. Ezek voltak a Bessinyik (besenyők), **Matyók**, **Palócok** és **Kazárok**. Tehát újabb 4 törzs.

Nestor megemlíti még azt is, hogy a honfoglalás utáni időkben megint újabb törzsek érkeztek az Országba és pedig a Várkunok, Jászok és Kunok (Nagykunok és Kiskunok). Tehát ismét 3 törzs.

Nestor feljegyzései szerint ez az újabb 7 törzs az az előbbi 7 törzs harcaiban és pedig a bolgárok és a kiewi fejedelem elleni harcokban **mint hátvédek** szerepeltek és természetesen lezakadtak a zömtől. Így a fővezér (Árpád) seregeihez csak elkésve, tehát már csak Magyarország területén tudtak csatlakozni. Némelyik törzs, mint pl. a Jászok és a Kunok igen nagy késéssel érkezett, ami viszont azzal magyarázható, hogy útjukban folyton harcolniok kellett és az útirányból kitértek.

Elismerésképpen és jutalmul viszont az **Ország szívében** kaptak szállásbirtokokat. (l.: Beniczky: „Az El-Sur törzs története, Amerikai-Magyar Kiadó, Magyar Szakemberek Irá-

sai (54) 1959. Detroit USA.) Ugyanerre a véleményre jutot-
tak az újabkori magyar történészek is, mint prof. dr. Má-
csay-Lengyel Béla, baráthosi Balogh Benedek, Zajthy Ferenc,
D. Kenese Erzsébet, Szépvízi Balázs Béla, Gáborjáni Szabó
Mihály és Csuday Jenő is, akik így írtak:

„További 2 törzs, a Székelyek, akik már a honfoglalás
előtt szállták meg Erdélyt és ott telepedtek le, — valamint a
Csángók, akik viszont Moldvában találtak otthon és ma is
ott élnek, elválaszthatatlan részét képezik a magyarságnak.”

Ezek az adatok azért fontosak, mert a besenyők (besenyők) és a többi törzs jogi helyzetét merőben új helyzet elé állítja. Ezek szerint tehát a **besenyők** (éppen úgy, mint a velük érkezett többi törzs is) **nem csatlakozott, hanem honfoglaló törzsek**, — (írja Beniczky fent említett munkája 8. oldalán).

Ezt az újabb megállapítást látszik igazolni maga a történelem is. A besenyők törzse oly hatalmas volt és olyan nagy tekintélynek örvendett, továbbá mint az Árpád (Álmos) se-regeinek háttvédei olyan nagy szolgálatokat tettek, hogy bekéjük TEVELE, Árpád kende leányát Ághkát (új magyar kiejtés szerint Ágocskát) kapta feleségül.

Tevel beke egyben a besenyők hatalmas vezértörzsének, az „El-Sur”-nak volt a khánja, éppen úgy, mint Árpád kende egyben a megyeri törzs törzsfője volt.

D. Kenese Erzsébet, Baráthosi Balogh Benedek, és Csuday Jenő kutatásai szerint: „...**magyari törzsek egyjogú társa, vérkötés szerint fogláló nemzetség a Tevelé...**” (Kebese: „VÉRBULCS”, Budapest, 1940.)

Ez azt bizonyítja, hogy a honfoglalók mindenben elismerték a későbbben érkező törzsek harci tetteit és őket mindenben egyenjogú és egyenrangú félnek ismerték el.

A Besenyőknek a honfoglalás utáni Magyarországon való további fejlődését Beniczky írja le „Az El-Sur törzs története” című (már fentebb említett) munkájában, 8—15. oldal): „Ezek szerint **Tevele** és **Ághka** fiai voltak **Ertem** és **Káta**, — leányuk pedig **Küçük** (vagy Kücsük), akit később Bulcs vezér vett nőül.

Tevele halála után (Kr. u. 900 körül) **Ertem** lett a besenyők bekéje (fővezére). Az ő kérésére telepítette le Bulcs charkas (csarkas = vezér) a besenyőket a Duna-Tisza közén, ahol **Káta** khagán (vezér, családfő) megalapította **Káta**, a későbbi Nagykáta városát.

Itt tudnunk kell viszont azt is, hogy „kátá” egyben a biszenyik szállásföldjét, illetve főhadiszállását jelentette, amit D. Kehese Erzsébet kutatásaiból (Vérbulcs) tudunk. Ő írja le, hogy: „...Bulcs vezér süvéjének (süve — sógor) Ertem bekének a kátájában időzött...”

A biszenyik törzse ismét több kisebb törzsre (családra) oszlott. A legerősebb nem az **El-Sur** volt. Ebből a nemből fejlődött ki a későbbi és igen nagy tekintélynek örvendő **El-Súr** (Elsúr, Ilsúr) nemzetség.

Minden nemnek az élén **khagán** állott.

A biszenyi harcosok, a **szerdárok**, barna bőr sátrakban laktak és magas fekete prém süveget viseltek.

A **beke** (fővezér) **lófarkas kopját** hordott, ami a fővezéri hatalmat jelentette, míg a **khánok** és a **khagánok** (nemzetségfők és családfők) nemzetségjeles, rendszerint totemállatokkal díszített zászlók alatt harcoltak. Így például az **Elsur nemzetségnek** az 5 agancsú szarvas volt a totemállata.

Káta khán fia volt **Or-chon**, aki előbb khagán, majd **Káta** és **Ertem** halála után beke lett.

Or-chon khán nyomát Csuday Jenő fedezte fel az 1920-1925 közötti években Nagykáta egyik dűledező házsorában, amit az ottani lakók maguk között még „**Orkon-kán**”-nak neveztek. Erről a városnegyedről több fényképfelvételt készített.

Or-chon beke fia volt **EK**, aki szintén a **fővezéri kátában**, tehát Nagykátán született Kr. u. 950 körül.

Ek bekének két fia volt, **Kara** és **Dama**. **Dama** khán az **El-súr** törzs egyik rajával a mai Bars megyében, a **Zsitva** és a **Szlujka** folyók összefolyásánál telepedett le és ott alapította meg **Súr-káta** községet, Kr. u. 990 körül, mely szállás településből fejlődött ki később a mai **Zsitvabesenyő** község. Ezen adatokat Csuday Jenő és Szabó Károly kutatásai teszik hitelessé (Szabó: „Magyar Történelem, Budapest, 1906).

A Kátay, Sári, Konkoly-Thege, Szilvay, Szilvai, Súr-Kátay, Szlujka, Malonyay és Kátai családok családi levéltárában, valamint a fent említett történelemtudósok kutatásai szerint ez a Súr, vagy El-Súr nemzetség a következőképpen fejlődött ki (amit 1930 május 19-én Budapesten a Konkoly-Thege nemzetségbe tömörült rokon családok akkori nemzetségfője, Dr. Konkoly-Thege Gyula, min. osztályfőnök, az Országos Statisztikai Hivatal igazgatója, az akkori évi nemzetgyűlésen, a nemzetgyűlés hozzájárulásával elismert):

Tevele, Kr. u. 850 körül)

Káta (900 körül)

Or-chon (930 körül)

Ek, vagy másnéven Súr vezér (955 körül, Turul 24, 108).

Dama (990 körül alapítja meg Súr-Kátát, a későbbi Zsitvabesenyő)

El-ega (már Bars-megyében született)

Balog

Elee (1064-ben tért át a római-keresztény hitre és felvette a Dániel nevet.) A római-kereszténység felvétele után családnevet is kapott és **Elsúr Dánielnek** hívták.

Ol-chod (bár a római-kereszténységben Elsúr Paulus nevet kapta, magát mégis az ősi néven „**Ol-chod**”-nak nevezte. 1067 körül született.)

Un (a római-kereszténységben Elsúr Jakobus nevet kapott, magát azonban ősi szokás szerint „Un”-nak nevezte. — 1100 körül született).

Az itt felsorolt neveknel három fontos tényezőtt kell megállapítanunk:

1.) Bár **Elee** 1064-ben a római-keresztény hitre tért át, ősmagyar nevét és ős vallását (Jézushitét) továbbra is megtartotta.

Az ősmagyar Jézusi vallás híve maradt **Ol-chod** és **Un** is, akiknek mindnyájuknak a családi neve hivatalosan „**EL-SUR**” volt.

2.) a személynevek előtti „**IL**” vagy „**EL**” szócska — Badiny professzor közlése szerint — a sumir-mah-gar nyelv ősi azonossága.

Ugyanis „**IL**” a Labat és Deimel sumir szótárak 320. számú szava és „égi személyt”, vagy a földiekre vonatkoztatva „magasrangú személyt” jelent. Ennek akkád változata: „**ELU**” és a babiloni főpapokat „**ELU-KALU**”-nak hívták, aminek szabályosan fejlődött formája a mai magyar „**ELŐ-KELŐ**”.

3.) Az előbb felsorolt nevek úgy értelmezendők, hogy az utána következő mindég az előbbinek a fia. Bár egy apától több fiú is származott ugyanabban a családban, az előbb említett történelemkutató, Csuday Jenőnek, aki 1910—1916 közötti években évenként legalább 4—5 hónapot töltött Zsitvabesenyőn és Aranyosmaróton, ahol kutatásait végezte, csupán a fenti neveket sikerült feljegyeznie.

Hitelesen megállapítható tehát, hogy a „Súr”-nemnek 1064-ben a judai-keresztény hitre való áttérése után (Elee), a Súrkatán letelepedett ága az „Elsúr” családnevet használja okirataiban, melyekre vonatkozó adatok és feljegyzések Bars megyében, Zsitvabesenyőn és Aranyosmaróton, a plébánia hivatalban egészen a legújabb időkig (1930) megvoltak. Ezeket a még fellelhető adatokat az akkori zsitvabesenyői plébános, Havlicsek Nepomuki János, aki 1907—1917 között volt plébános Zsitvabesenyőn, később pedig Aranyosmaróton, bocsátotta Csuday Jenő rendelkezésére, a többi besenyő család adataival együtt.

Az „El-Súr” (Elsúr) család története tehát a következőképpen alakult:

Elsúr Dániel (Elee) megkeresztelve 1064-ben Súrkatán, az ottani pravoszláv hittérítő misszionárius által,

Paulus (Ol-csod), 1067 körül

Jakobus (Un) 1100 körül

Marcellus, 1138

... 1160 (talán Johannes)

Albinus, (?)

Karolus, 1216

Klemens, 1240

Pankratius, (?)

József, 1282

Béla, (?)

János, 1325

... 1348 (talán András)

Pongrácz, 1371

Pál, (?)

Miklós, 1425

Dániel, (?)

Antal, 1472.

Csuday Jenőnek sikerült megállapítania, hogy 1472-ig a család az „El-Súr” (Elsúr) nevet használja. Innét kezdve előttünk ismeretlen oknál fogva minden rendelkezésre álló okiraton „Ilsúr” családnév található, ami a lényegen mit sem változtat.

Ilsúr Béla, Antal fia, 1498 körül született ugyancsak Súrkatán.

Az Elsúr (Ilsúr) család 1500 körül eladta súrkatái ősi szállásbirtokait, ahol csakhamar egy község alakult ki, mely község 1918-ig Zsitvabesenyő néven szerepelt.

(Baróti Béla Dénes, a besenyő törzs legutolsó bekéje szerint az Elsúr (Ilsúr) család ekkor valamilyen oknál fogva elveszítette ősi birtokait... a nevét is megváltoztatta, — **vagy inkább megváltoztatták**, — ami abban az időben Magyarország többi részein is gyakrabban előfordult).

Elsúr (változtatva Ilsúr) Béla pedig az 1500-as évek elején Trencsén vármegyébe költözött és ott gazdálkodott, mint egyszerű paraszt gazda.

Lőrinc, Béla fia, már a Teplic melletti Rohics-pusztán született 1520 körül.

József, Lőrinc fia, városi irnok Teplicen 1545 körül.

Ennek fia János, 1557, hol Ilsúr, hol pedig Ilcsúr néven szerepel a taplici r. kat. plébánia hivatal levéltárában.

Éz az Ilcsúr János kötött házasságot 1579-ben Dimian Rozáliával, akitől két fia született: János és András.

Itt meg kell említenünk, hogy Ilcsúr (Ilsúr) János a magyar nemesi évkönyvben „A. N.” ismeretlen jelzővel, felesége pedig „N. Dimiény” néven szerepel. Fontos azonban két fiuk, János és András, akik I. Rudolf királytól 1602 április 29-én Prágában nemességet kaptak és később **bellai és kisztankóczi** előnévvel kaptak „donatiót”. Nemesi nevük „**Szilvay**” lett.

(Itt ismét Baróti Beke Dénes a törzs bekéje megállapítását kell felidézni, mely szerint a magyar történelem egész fonalán végigfut a jelenség, **hogy az egykori honfoglaló főnemeseket — egyszerű „hétszilvafás” köznemesekké degradálták**).

1602-től kezdve a családfa ismét zavartalanul követhető egészen addig, amíg a család néhány tagja meg nem változtatta a családi nevét. Ennek a magyarázata a következő:

Midőn I. Rudolf a két **Ilcsúr** (Ilsúr — El-Súr) fiút, Jánost és Andrást nemesi rangra emelte, és nekik a „Szilvay” nevet adományozta, a név adományozáshoz az alapot a trencsényi Rohics-pusztához tartozó tanya adta, **mely tanyának a neve „Szilváskert” volt**, az ott termelt nagymennyiségű szilva után. A szilva termés ugyanis a család egyik fő jövedelmi ágát képezte. Ehhez hasonló megállapításra jut több történelemtudósunk (Kállay ,I. 104 j. a. a „szil”, „szilva”, „szilfa” alapján.)

A „Szilvay” név felvétele pedig azért történt, mert a két „új-nemes” a régi, őseitől örökölt „Elsúr”, illetve „Ilsúr” nevet **közönséges, idegen hangzású névnek tartotta**. Nem voltak

tisztában a név őseredeti, főnemesi jelentőségével, és értékével.

Ilyen fatális tévedések még a közelmúltban is előfordultak. Pl. 1941-ben avatták vitézzé Hiungú Józsefet (Eger), aki ez alkalommal a „magyar”-hangzású „Szabó” nevet vette fel. A vitézi Szék tagjai nem voltak vele tisztában, hogy a „hun”-okat abban az időben, amikor még a kínaiak a kínai-falat építették ellenük védelmül, „**Hiungnu**”-nak nevezték.

Egy másik példa: egy budapesti tisztviselő, Aul Ákos, komolyan foglalkozott 1943-ban nevének megmagyarosításával egészen addig, amíg fel nem lett világosítva, hogy az „Aul” egy ősrégi hun szó és több család (5—10) egyesülését jelentette egy „aul”-lá, amelyiknek az élén az „aulfő” állott.

(Baróti Beke Dénes megállapítása szerint egy „vérvesztesség” az ősnemes, honfoglaló családok rovására.)

Az 1600-as évek közepén Magyarország egyes vármegyéit (Túróc, Zemplén, Árva, Teencsén, Nyitra, Bars) pánszláv agitátorok lepték el, akik a lakosságot a legkülönfélébb módszerekkel szlávosították, valószínűleg orosz és cseh megbizásból.

Ennek a pánszláv machinációnak ebben az időben rengeteg magyar család esett áldozatul. Ezek közé tartozik a belai és kis-sztankóczi Szilvay család két fiatal hajtása is.

I. ág: Jánosnak és feleségének Arcz Margitnak három fiúgyermekük született: György (1629), András (1680) és ? János (II) (1666). Ezt a Jánost a családfa nem vezeti tovább, és úgy tünteti fel, hogy utódok nélkül halt el.

János II. ugyanis még fiatal korában Túróc-Szentmártonba került és ott családi nevét „**Szlujka**”-ra változtatta, amikor az ottani erősen pánszláv érzelmű evangélikus papnak a leányát, Michula Jelena-t vette el nőül (1685 körül).

A „Szlujka” családnevet a bars megyei Súr-kátai családi szállásföldön keresztül folyó patak, a Szlujka patakról vette, mely itt folyik a Zsitvába, és amelyik folyó a Zsitvával együtt szerepel az ősrégi címerben is (kék mezőben balra két egymásba torkolló folyó, jobbra egy 5 aggancsú szarvas, amelyik szarvai között egy jobbfelé néző lófarkas kopját zárt, a'atta rovással „El-súr”).

Ennek a Szlujka (Szilvay = El-súr) családnak az egyeneságú leszármazottai egészen 1944 év végéig Aszódon, és Hont megyében éltek. Összesen 3 család van nyilvántartva.

Mivel nemességükről nem montak le, ma is nemeseknek tekintendők és az **Elsúr nemhez tartoznak.**

II. ág: Andrásnak (1605) és feleségének Kardos Borbálának két leányuk és egy fiuk született (és nem csupán két leány, amint ezt a nemesi évkönyvek tévesen közlik).

Judit (1652) Ottlik Istvánhoz ment nőül, míg Jusztina (1637) Dubrovay Dánielnek lett a felesége.

A két leány születése közötti időben született ugyancsak János (III.) nevű fiuk (1639) Tepliczen, Trencsén megyében. Vonatkozó adatok Csuday Jenő gyűjteményében található.

Ez a János III. Tepliczen volt erdőbirtokos, egy nagyon csekély szántófölddel.

János III. nőül vette ugyanott Podharszky Katalint (1663). A Szlujka nevet még házasságkötése előtt vette fel, valószínűleg az ott erősen dolgozó pánszláv agitátorok hatására.

Ennek a második Szlujka (Szilvay — Elsúr) családnak csupán egyetlen leszármazottja élt 1913-ban Tepliczen, Szlujka Stefán, aki ugyancsak kisparaszt volt. Mivel a nemességről ő sem mondott le, őt is az Elsúr nemhez tartozónak kell tekinteni.

Más Szlujka család Magyarországon nem volt.

III. ág: Csuday Jenő véleménye szerint a Szilvay család még egy tagja változtatta volna meg a nevét, és pedig az 1659-ben meghalt Márton, aki állítólag „Dobrovolni” nevet vette volna fel, de ez nincs bizonyítva.

A történelmi kutatás szempontjából még egy fontos ténytet kell megemlíteni: Csuday Jenő a zsitvabesenyői ősrégi temetőben egy sírkövet talált, mely alatt **Miklós (1425)** nyugszik. Ez a sírkő, bár az idő vasfoga jórészt megette, mégis olvasható és **egy agancsos szarvasfejjel van díszítve.** Az agancs ágainak a számát Csuday ötnek véli, mert igen elmosódott állapotban van. A szarvas az agancsai között egy jobbranéző lófarkas kopját tartott. (Egy kisebb változata az ősrégi címernek).

Csuday ehhez hasonló, tehát szarvas és lófarkas kopja díszítésű sírkövet talált Tepliczen (József), de évszám már nem volt kiolvasható, talán 1540 körüli évekből, továbbá a bellai családi sírboltban (Bella község), mely alatt István nyugszik (1700 körül halt meg), valamint Aszódon, amely alatt az 1811-ben elhunyt Szlujka Tamás van eltemetve.

Ezek a sírkő leletek fontos bizonyítékai annak, hogy az „El-súr” a „Szilvay” és a Szlujka” családok magukat egyenes ágon származtatják az ősi „Súr” nemzetségből.

Ezek a sírkövek egyben a legékeőbb bizonyítékai annak, hogy ez a három szorosán összetartozó család sohasem adta fel ősi jogait.

Ezen felsorolt adatok ékesen bizonyítják, hogy a három család (Elsúr — Szilvay — Szlujka) a bissenyi súr törzsből, illetve az elsúr nemzetségből származik, tehát egyenes ágon Tevele bissenyi bekétől (**annak fiától Kátától**).

Női ágon pedig egyenes leszármazottai Árpád vezérnek, amennyiben Ághka felesége volt Tevelének.

De ugyanilyen vérrokonságban van a család másik (senior) ága is, amelyik Tevele elsőszülött fiától, **Ertem bekétől** származik, és akik ma is Nagykáta vidékén és Erdélyben laknak. Ezen családok a Beke, a suri Kátai, a Kátay családok, akik részben Nagykáta és Szolnok vidékén mint kisparasztok a Nagykáta melletti „súri-tanyákon”, a Szolnok melletti „besenyő dülőben”, és a Ceglédi „Kámán-berek”-ben élnek, — elszórvva pedig az Ország minden részén. Számuk meghaladja a pár száz családot.

(Ezek családfője illetékes a besenyő törzs „beke” tisztjét betölteni).

Csuday Jenő ugyanilyen módon vezeti vissza a malonyai Melonyay család eredetét is ugyancsak Zsitvabesenyőig és őket „Ozar”, vagy „Ozur” khagántól származtatja, aki a Súr törzs egyik alvezére volt.

Ugyancsak ő vezeti vissza a Súri család eredetét is (a zsitvabesenyői) Súr törzsig.

Tényként állapítja meg Csuday Jenő, hogy a Bars, Nyitra Zólyom, Trencsén, Hont, Árva és Túrócz vármegyék nemessége jórészt erre a Zsitva-Szlujka folyók partjára kirajzolt El-súr bissenyi törzsre tudja a származását egyenes ágon visszavezetni.

De más ősrégi magyar családok is a besenyőktől származnak, így pl. a Daróczy a Daróczi és a Daróci családok a besenyők második legerősebb törzséből a „**Daróc**” törzsből. A Petheő, Pethő, Pető, továbbá a Várkonyi, a Zsámbéky, a Zsámboky, stb. családok pedig a harmadik törzsből, az „**Elchod**”-ból.

A „baróti Beke”, a „baróthi Beke”, a „Beke” és a „Bekei” vagy „Békei” családok szintén Tevele beke elsőszülött

fiáig „Ertem” bekéig tudják származásukat egyenes ágon visszavezetni.

Az Elsúr nemben, de a besenyő törzsben is, tehát őket illeti az elsőség (**senior ág**).

A Besseney, a Besenyei, a Besenyői, a Besenyő, stb. családok minden esetben ősrégi bissenyi családok egyenes ágú leszármazottai.

(Külön megjelölés illeti a Tomaj és a losonczy Losonczy családokat, akik szintén ősrégi besenyő ivadékok).

Csuday Jenő végül megállapítja, hogy a besenyő ősnemes, illetve nemes családok száma még ma is meghaladja az **ötezret**. Gyűjteményében, amit „baráthosi Balogh Benedek” a „Turáni Füzetek” keretén belül akart kiadni, de ebben őt közben bekövetkezett halála megakadályozta, — több ezer ma is virágzó bissenyi család nevét és adatait dolgozta fel.

Zajthy Ferenc, a **bissenyi törzset egyenesen NIMRÓD vezér népétől származtatja** és gazdag nyelvészeti és egyéb adatokkal bizonyította be, hogy az őt agancsú szarvas milyen alapon került be a Súr-nemzetség címerébe”.

(Eddig Beniczky Gyula jelentése).

* * *

A többi magyar törzsszel összeolvadva, a besenyők mint külön hadsereg még a következő harci-műveleteket hajtották végre:

1.) Jan soproni várispán szolgálatában (1068) mint hátrőrök és várőrök. Ezek a Tomaj nemzetséggel együtt olvadtak be a magyar néptestbe és lettek eggyé a testvér magyar néppel, ugyannyira, hogy az Árpádházi királyok korában már nem beszéltek a besenyő dialektust, és így nyelvileg is „**MAGYARRÁ**” váltak.

2.) Kalán vezér (a pusztaszeri Calanus de Zeer, — Adeljahrbuch 1962/65, 226. old.) 984-ben Géza fejedelem vezetése alatt résztvett a német császár elleni háborúban és **Melk** és **Passau** meghódításában.

MELK főterén még ma is áll az emléktábla, hogy itt volt a honfoglaló magyarság legnyugatibb védőbástyája (lásd az alábbi képet).

Die...
 des...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...

**Melk a magyarok legnyugatibb határvára (975)
és a melki kolostor, udvarán az emléktábla**

3.) A pusztaszeri KALÁN fia GYULA (Gyula de Zeer) 1018-ban István király oldalán résztvett Moldvában a BESENYŐK elleni harcban, mert azok megtagadták az „Új Vallás-ra” való áttérést. („új-vallás” = római judai-kereszténység.)

Moldva ebben az időben „besenyő-terület” volt, és Magyarországhoz tartozott.

4.) Pusztaszeri Kee JÁKÓ (Kee Jákó de Zeer) 1116/17-ben (1. Adelsjahrbuch 1962/65) Kálmán és II. István alatt részt vett a dalmáciai háborúban (mint besenyő egység), mely háborút Magyarország Velence ellen vezetett a dalmát tengerpart birtoklása végett.

A dalmát tengerpart ezzel magyar fennhatóság alá került. Tehát magyar terület lett.

5.) IBN BERKI arab utazó, amikor 1010-ben meglátogatta az Alduna táján letelepült Besenyőket, „... akik a közöttük lakozó idegen eredetű szolganépet nem háborgatják, megtűrik őket és mint szolgákat alkalmazzák, akiket „kappan”-nek neveztek...” nem ismerte a „kappan” görög szak kifejezést, amit egyes történészek a besenyőkre használtak. Viszont világossá tette, hogy a „kappan” kifejezést a besenyők szolganépére vonatkozik („FÁKLYA” 1967. évi szept./okt. száma).

* * *

BESENYŐ-TÖRZSSZÖVETSÉGEK

A.) Ukrajnai-Besenyő Törzsek

A nagy Uz nép egyik ága, a **Besenyők** 8 törzsből álló katonára, lovas népre volt, az ősturáni „nagy népcsalád” **Káspi vidéki népcsoportjának egyike**, mely népcsaládba sorolnak ugyanazon vérségű és fajú, de a nyugati történelemszektől más nevet kapott Hunok, Avarok, Huntörökök, Chusok, Kazarok, Szabirok, stb. akik Al Maszudi szerint: „...egy közös őstől származtak...”

Al Maszudi állításának bizonyítéka az antropológiai azonosságon kívül a „közös nyelv”, mely évezredekken keresztül dialektusokat alakított ki, de a dialektusok közös gyöke kimutatható.

Ez magyarázza meg azt is, hogy a Besenyők és Magyarok azonos nyelvet beszéltek, amint ezt Pataki László paleografusunk a „Nagyszentmiklósi kincs” arany tárgyai felirataival igazol, mint pl. a „kiskán”, „Tenyő”, „Csobánc”, stb. szavakkal.

A Besenyő nép a Don-Dnieper vidékén 2 „törzsszövetséget” képezett:

a 3 törzsből álló **KISBESENYŐ** törzset, és

az 5 törzsből álló **NAGYBESENYŐ** törzset.

1.) **KIS-BESENYŐ TÖRZSEK:**

Al Maszudi a „Kisbesenyő” törzsszövetséget **„BAZSNAK”**-nak nevezi, akik magukat „Kangli”-nak hívták (kangli = vitéz, bátor).

E törzsszövetség 3 törzse a következő:

a.) az „Ertim”, vagy „Szabadertim” törzs, melynek kánja Kr. u. 940 körül „**BAJCSÁN**”, vagy „**BAJSA**” volt.

b.) a „Csűr”, vagy „Körsecsűr” törzs, melynek kánja Kr. u. 940 körül „**Köl**”, vagy „**Kál**” volt.

c.) a „Csaba”, vagy Csabakengyel” törzs melynek kagánja Kr.u. 940 körül „Vata” vagy „Bata” volt. A „**Kengyel**” nevet a **Donec** folyótól vették, melyet akkor „Kengyel”, vagy „Kidma” néven neveztek.

E törzsszövetség területe a Don és Dnieper között volt.

2.) NAGY-BESENYŐ TÖRZSEK:

Al Maszudi az 5 törzsből álló „NAGYBESENYŐ” törzsszövetséget „**BAZSNA**”-nak nevezi, melynek 5 törzse a következő:

- a.) a „Kap” vagy „Kapu” törzs, melynek kagánja Kr. u. 940 körül „Géza”, vagy Constantin szerint „**Giaze**” volt, és az Alduna vonaltól északra, Bolgáriától egy napi járóföldre települt,
- b.) a „Gyula”! törzs, melynek kagánja 940 körül „Karkatán”, vagy „Körkötöny” volt, és Constantin szerint **Moldvában**, Magyarországtól 4 napi járóföldre, tehát közvetlen Erdély keleti szomszédságában települt. Ezeket akarta Szt. István erőszakkal a judai-keresztény vallásra téríteni.
- c.) a „Csaraboj” törzs, melynek kagánja Kr. u. 940 körül „**Kaidun**” volt.
- d.) a „Kölpény” törzs, melynek kagánja Kr. u. 940 körül „**ipa**” volt.
- e.) a „Talmát” törzs, melynek kagánja 940 körül „**Kosztán**” volt.

Figyelemre méltó, hogy a Nagybesenyők Gyula törzse Erdély szomszédságában helyezkedett el, akiket Szt. István vérrel akart a római vallásra téríteni. Ezzel viszont elrontotta a viszonyt a két testvérnép között. **Ha ehelyett inkább a Besenyők szövetségét kereste volna, nemcsak Moldvát, de a többi Besenyő területeket is Magyarországhoz csatolhatta volna...**

Ez annál inkább kívánatos lett volna, mert mögöttük a Dnieper-Donec területén már a „**KUN**” nép települt, akik későbbben szintén áttelepültek Magyarországba.

Ilymódon Magyarország határa kelet felé csaknem a Volgáig terjedhetett volna, mert mindenütt testvérnépek laktak... és laknak ma is.

Ezek a népek szívesen éltek volna velünk egy rendezett államkeretben, ha I. István „keletszerző és testvérnepeinket egybeforrasztó” szándékkal akart volna „NAGYMAGYARORSZÁGOT ALAPÍTANI”. „Nyugati orientációjával így tönkre tette a MAGYAR NAGYHATALMI lehetőség realizációját.

Egy jövő magyar politika feladata lenne, ezt a tervet megvalósítani.

A „GYULA” törzs egyik raja a 10. század második felében áthúzódott Erdélybe, aminek bizonyítéka az Erdélyben található számos „Gyula” nevű község. Ezek eredete mind a Gyula törzsre vezethető vissza.

A Gyula törzsnek ez a raja később teljesen beolvadt az oda települő „Keszzi” törzsbe és az őshonos székelységbe.

Erdély lakossága tehát ebből a három turáni törzsből tevődik össze: az ottani őslakós **székelyek**, az ugyancsak honfoglalás előtti **Gyula törzs** ide települt raja, és honvisszafoglaló „**KESZI**” törzs, (akiknek az elrománosítása most (1919 után) a szemünk előtt folyik le.

B.) Kárpátmedencei Besenyő törzsek

A Don-Dnieper vidékén, vagyis **Ukrajnában lakott besenyő törzsek** nem vándoroltak mindannyian tovább, hanem lakhelyükön maradtak. **Ezek utódai ma is ott élnek.**

A Kárpátmedencébe csupán a Besenyők egy része jutott el, ahol ezekből a **töredék törzsekből**, illetve **nemből** a természetes szaporodás útján új törzsek keletkeztek.

Baróthi Beke Dénes, a besenyő beke (1920) megállapítása szerint a következő **5 besenyő törzs él**, több mint pár százezer család formájában a Kárpátövezte Magyarországon:

- 1.) Az „**El-Súr**” törzs, a legerősebb vezértörzs, (Beke, Szilvay, Szlujka családok),
- 2.) a „**Darócz**” törzs, (Daróczy, Daróci, Daróczi családok),

- 3.) az **El-Chod** törzs, (Petheő, Pető, Várkonyi, Zsám-béky, Zsámboky családok),
- 4.) a „**Kajdum**” törzs, akiket cifra ruházatuk miatt „**Arany-hadnak**” neveztek,
- 5.) A „**Kuel**” törzs, a „**Fekete-Besenyők**”.

E törzsek természetesen több kisebb „nemre” oszlottak. Sőt az is feltételezhető, hogy az egyes törzsekből csak **bizonyos „nemek”** (rajok) jöttek be Magyarországra, mint a honfoglaló seregek **hátvédei**.

Az El-Súr törzs kagánja „**TEVEL**” (vagy Tevele) egyben a besenyők „bekéje” is volt éppen úgy, mint a „**Megyer**” törzs vezére **Árpád** egyben a honfoglaló magyarság „**kendéje**” volt.

A Besenyő törzs fölött állott a „**BEKE**”; a nemek fölött a „**KHÁN**”; és a családok fölött a „**KHAGÁN**”.

NAGYOBB BESENYŐ TELEPÜLÉSEK A KÁRPATOK ÖVEZTE MAGYARORSZÁGON

- a.) Nagykáta vidékén
- b.) Cegléd vidékén
- c.) Erdélyben a Gyula törzs
- d.) a Szerémségben
- e.) Borsod megyében
- f.) Nógrád megyében: Mátraverebély
- g.) Sopron környéke, és Pecsened község
- h.) a legtöbb adatunk maradt a Bars megyei településről baróti Beke Dénes és Beniczky Gyula kutatásai alapján. (A besenyők Súr törzsének történelme”, Magyar Szakemberek Írásai, — Amerikai-Magyar Kiadó, Detroit, 1959.)

Ek bekének, Tevele ükunokájának két fia volt: **Kara** és **Dama** (955).

A másodszületött Dama khán 990 körül a Zsitva és a Szlujka folyók mellett kapott egy hatalmas szállásbirtokot, ahol ő megalapította **Súr-kátát**, a későbbi **Zsitvabesenyőt**, amint azt már az előbbieken említettük.

Ez a hatalmas szállásbirtok, mely egyben a besenyők Súr (illetve **El-Súr**) törzsének is a szállásbirtoka volt, az Érsekújvár alatti Köbölkúttól fel egészen az Aranyosmarót alatti Hizér községig terjedtet.

Ezen a területen a következő nemek (khánok és khagánok) kaptak birtokot:

1.) **Dama khán** (később beke), a későbbi **El-Súr** — Szilvay család megalapítója, Súr-kátát kapta. Súr kátából fejlődött ki a később **Zsitvabesenyő** község, amint arról az előbbieken már szó volt. A birtok innét ék alakban húzódott a Malonya község fölötti dombokig, ahol ma az Ambrózy-Migazzi grófok kastélya áll.

2.) **Malonya khagán** a neki juttatott területen alapította meg később **Malonya** községet. Innét származnak a Malonyay és Malonyai családok, akik közül Malonyay Ferencnek Szabolcs megyében, később pedig a Csepel szigeten, Gyökérpusztán volt birtoka, egészen 1944-ig. Ennek fia József egyetemi diáktársam volt (Szilvay). Malonya khagántól való származásukat hagyományosan és büszkén őrizték.

3.) **Taszár khagáné** lett a később itt alapított **Barstaszár**. Ebből a családból származik a Zsigárdy család, akiknek az ősrégi kastélya még ma is áll „**Barstaszár** községben, közvetlenül a Zsitva folyó partján.

4.) **Vezekény khagán** birtokán alakult ki később **Nagyvezekény** és **Kisvezekény**.

5.) **Köbölkút** vidékét kapta a későbbeni **Papp család**, akiknek az ősei ebben az időben az **El-Súr** törzs „iralói” (orvosai), később **papjai** lettek. Innét a Papp elnevezés.

6.) Az **El-súr** törzs későbbi rajai alapították Komárom megyében **Naszvad**, **Imoly**, **Martos**, **Ó-Guta**, és **Bajcs** községeket.

7.) **Vereb khagán** tulajdona lett az itt alapított, **Verebély** község és ennek hatalmas területe. Ez a birtok későbbben a **Kósa** család tulajdonába ment át.

Itt meg kell említenünk, hogy a **Vereb** család alapításának az ideje **Vereb** vezérig (Kr. u. 990) nyúlik vissza.

Vereb khagán ükunokája, **Stephanus**, leköltözik 1180 körül a Zagyva partjára és ott megalapítja Verebélyt, a későbbi **Mátraverebélyt**.

Stephanusnak a fia volt **Zacharias (Zacharias de Vereb)**, (1227), akit FRÁTER „Hunyadi magyar származása oklevelekben” (Budapest, Váci nyomda, 1937) című munkájában ír le okmányszerűleg.

A család innét így alakul tovább:

Zachariás fia **Johannes** (1250 körül). Ez a név egyezik Fráter Lénárt kutatásaival.

Johannes fia **György** (1300 körül),

György fia **Péter** (1330 körül), aki később **Erdélyi alvajda lett**. A mátraverebélyi templomban van eltemetve. (1403).

Péternek négy fia volt: Pál, György, András és **János**.

János 17 éves volt, amikor apja, Péter mester meghalt. Apja halála után visszakerült Erdélybe, **szörényi bán lett**... és a történelemben mint **Hunyadi János** vonult be. Ulászló király a neki adott donációs levelében mint

„**Filio vajvodae de Verebel**”-t említi (1441 március 12.) (Vonatkozó adatokat lásd: „Szilvay: A Vereb (Hunyadi) család leszármazási táblája”, előadva a Ziggurat Akadémia 1975, április 20-án megtartott ülésén (Beniczky, Beke Dénes, Szamkó, Berzsenyi, Sosko Géza, Fráter Lénárt, stb. adatai alapján).

* * *

Egyes történészeknél a Súr törzs elnevezése „**SURBAN**” törzs volt. Ebből a törzsből származik **THONUZOBA** és fia **ALPÁR**, aki áttért a judai-keresztény vallásra és **MÁRTON** kanonok név alatt tette ismertté Herczeg Ferenc „**POGÁNYOK**” című regénye.

Alpár testvére ÖRKÖND volt, anyja pedig a „csillag-
szemű **SERUZAD** volt.

A besenyők bekéjének **ERTEM**-nek a felesége „**GEAN**”
bolgár király leánya „**CSEDEN**” volt, a besenyők „asszony-
ispánja”, akit az „Aranyhad” emelt pajzsára.

BESENYŐ TÖRZSEK EGYENJOGUSÁGA A „MAGYARI” TÖRZSEKKEL

D. Kenese Erzsébet, baráthosi Balogh Benedek és Csuday Jenő kutatásai azt rögzítették, hogy **ÁRPÁD** honvissza-
foglaló „**Magyari**” törzsei elismerték a későbben érkező tör-
zsek hadi tetteit és őket mindenben egyenrangú és egyenjogú
félnek ismerték el. Ezt D. Kenese Erzsébet ebben a formában
fejezi ki:

„...a Besenyő törzsek a Magyarai törzsek egyenjogú tár-
sa és vérvetés szerint „foglaló-nem” a **TEVELÉ**...”

Ezen elismerés történeti indokául szolgál az a tény, il-
letve ezen határozat helyességét igazolja, hogy:

a **Besenyő (Bissenyi) és az Uz — Kus törzs szerepel a
dentumogeri 108 hüntörzs között**, akik közül a történelem
eddig 30 törzsnek a nevét tudta megállapítani.

Ez a megállapítás nemcsak azt jelenti, hogy a **Hunok** is
a Nagy-Magyar nép családnak egyik hatalmas ága volt, akik-
nek birodalmaik már jóval a kárpátmedencei **Magyar biro-
dalom** előtt állottak fenn, hanem azt is, hogy egyes történé-
siek nem indokolatlanul tartották **Árpád magyarságát**, vala-
mint az **Avarokat** is

visszatérő hunoknak”.

C.) UZ-BESENYŐK különböző elnevezései

1.) Az UZ-ok különféle nevei

Az UZ-BESENYŐK, mint minden tuvani nép is, külön-
böző neveket kaptak, elisősorban a perzsektől, majd a nyugati- és a keleti történetíróktól, aminek rejtett célja volt en-
nek a hatalmas népcsaládnak a sumir eredetét és ennek a sok
turáni törzsnek az egyívű tartozását honatyába lakarni.

Ezért adtak az egyetlenegy **MAGYA** családból származott turáni törzseknek **310** különféle népi nevet.

A sumir etnikum egyik népcsoportját képező „**AS**”, vagy „**ASSZ**” nép a következő neveket kapta: **as, az, assza, asszir, osz, és uz.** Továbbá: **kos, kosa, kosszár, kusz, kuszán, kuszita, khasszu, guz, oguz.**

Az UZ nép eredeti neve „assz” volt.

Az „**AS**” vagy „**AZ**” nép az északmezopotámiai hegyvidéket lakta.

A **ZAGROS** hegységben Kr. e. 17. századbeli aranykincseket tártak fel, amelyekről a tudomány megállapította, hogy azok szkita kincsek voltak. Magyarország területén bronz fokosokat, ékszereket ástak ki, amelyek másait csak **Mezopotámiában** találtak meg.

Tehát művelődéstörténeti alapon is bizonyítható, hogy az „**uz**”, „**szabir**”, „**kusz**” vagy „**chus**” nép, valamint torzított neveik: **oguz**”, **onogur**”, stb. népcsoport tiszta sumirnak nevezett **MAH-GAR** vagyis ősturáni nép volt, nemkülönben ezek leszármazottai is, akiket a történelem ismét más-más neveken említ.

Ezen ősi népnevek torzítására ime néhány példa:

MIRCHOND perzsa író a Turkokat, vagy Keleti-Hunokat 4 főtörzsre osztja. A negyedik főtörzstül az „**UZ**” törzset jelölte meg azzal, hogy az Uz törzset az arabok „**ghuz**” vagy „**oguz**”-nak, a kínaiak „**ossi**”, vagy „**asi**”-nak nevezték.

Ebből a kínai „**Asi**” névből származhatott a Kontinens neve: „**ASI-A**” (Asia — Ázsia).

CEDRENUS, COMMEA, KAMMER perzsa és török író szerint az **Uzok Keleti-Hunok**. Így a perzsa, arab és török kiejtés szerint a „**guz**” vagy „**oguz**” nem más, mint az örmény, „**chus**”, vagy „**chusan**” név, mely néven ezen írók minden ázsiai magyarajkú népet jelöltek.

A „**PTOLOMAEUS**” térkép egy „**As**” nevű népet jelöl a **Kuban folyó** térségében, akik „**OZMAN**” néven a Törökök ősei lesznek és akiknek maradványai ma is a Kaukázusban élnek „**GHUZ**” és „**OSSZET**” néven.

A Ghuz, vagy Djun törzsből származnak a „Seldsu-törökök”.

NUREDDIN MOHAMED ANFI Kr. u. 1528-ban írott „Történetek Gyűjteménye” című könyve szerint az Uzok, vagy Ghuzok lakhelye az Oxus, vagy Dsihun folyó mellett van, ahol az Örmények „Chus” földje feküdt.

Ezek a népek mind ősturáni népek voltak, akik közé tartoztak az Uzok is, illetve eredeti nevükön leírt „Assz” nép, így a „BESENYŐK” is.

Az előbb említett turáni népek nemcsak magyarfajúak, de magyar nyelvűek is voltak. Ennek igazolására a következők szolgálnak:

S. SLAING „Human Origin” Londonban 1893-ban kiadott (Chapmann & Hall) munkája 8. oldalán „...A turániak hosszú idővel I. SARGON előtt már Mezopotámiában éltek és annak lakói voltak...”

(A 71. oldalon): „...Elam már a nagyon korai időkben civilizált királyság volt, melynek lakói turániak voltak és egy ragozó, (agglutináló) nyelvet beszéltek...”

(A 171. oldalon): „...úgy a bronznak és más fémnek, mint az aranyak, vasnak az ismerete általános volt...”

2.) A BESENYŐK különböző nevei

A Kr. e. 55-ben kezdődött 3 évsz.-os pártos-avar-római háború idejéről írott történeti művek említik az Uz nép egyik ágát, mely az Avarokkal harcolt a Rómaiak ellen. Ezt az ágat „Pacina”, vagy „Pacinacita” néven említi a történelem, ami magyarul „Besenyőt” jelent.

LUKÁCSI művében a Pacinacitákat, vagy Besenyőket, éppen úgy mint CONSTANTIN „Cangaroknak” mondja és Örményország őslakóinak tartja, miként az Avarokat is. „...a Besenyőket, vagy Pacinacitákat hajdan „Cangarok”-nak hívták. E nevet ők maguk adták maguknak és már tudjuk, hogy ennek jelentése „ISTEN-FIA”..

CHORENI az „Örmények története” című művében írja: „...Chusar, aki SARAI ivadéka volt, öröklé a setét hegyiséget, amely „Cangar”-nak mondatik...”

PHARH LAZÁR szerint: „...Az Örmény hadak a georgiai király segítségére siettek és táborba szálltak a „Cangárok” földjén...”

MIRCHOND perzsa író, aki a turkokat és a hunokat 4 fő törzsre osztja, a Besenyőket a Turkok negyedik törzsét képező „Petsenegg” törzsbe sorolja, azzal, hogy a Görögök népet „Pacinaci” vagy „Pacinacitas” — a rómaiak „Pecenarii”, — a kínaiak és törökök „Cangli” néven említik.

NUREDDIN MOHAMED ANFI Kr. u. 1528-ban írott „Történetek Gyűjteménye” című művében azt írja, hogy „...A török nép nagy. Ezeknek egy része pusztalako és 12 törzsből áll...” — Az író a Besenyőket a Török nép 6. törzse gyanánt tünteti fel a következőképpen:

„...a 6. törzs a ‚Bedsenákok’, akik saját földjükön állandóan vándorolnak oda, ahol eső esik. Földjük 30 napi járóföld kiterjedésű szélességben és hosszában. Szomszédaik észak felől a ‚Kipcsakok’, nyugatról a ‚Kazárok’ országa, mely Tiflisig terjed. Sok fegyvereik, dobjaik, zászlóik és egyéb javaik vannak. Területükön 2 török nép telepedett le. Ezek egyike a ‚Tulasz’ nép. Ha a királyuk lóra ül, 10.000 lovassal vonul ki, s mindegyik lovasnál 2 rőf hossznyi vasnyárs van, melyet megálláskor a földre szúrnak, pajzsukat ráakasztják úgy, hogy éjjel senki sem támadhatja meg őket, mert így mint egy erős falat képeznek...”

CEDRENUS „...Pacince gens Scythica est eorum Scytharum, qui regis dicuntur magna et populosa et cui nulla alia gens Scythae resistere sola possit”.

FEHÉR GÉZA: „...A Hunok létezéséről a Magyarok a Besenyők révén szereztek tudomást. ...A Besenyők **ugyanaz a nép, mint a magyar**, és nem származik az avar, a kazar vagy magyar néptől”.

* * *

El kell ismernem ennek a munkának a fogyatékoságát. Főleg a forrásmunkák hiányos feltüntetését. Ennek több oka van.

1.) A baróthi Beke Dénes által összegyűjtött adathalmaz az I. és a II. világháború alatt elpusztult. Itt csak azokat a

töredékeket tudtam felidézni, amelyeket ő Atyám, Szilvay Gyulának átadott.

2.) Hasonló pusztulás érte a Beniczky, D. Kenese Erzsébet, baráthosi Balogh Benedek, Zajhy Ferenc, Csuday Jenő, Fehér Géza, szépvízi Balázs Béla, Gáborjáni Szabó Mihály hatalmas adatgyűjteményét, amelyek a II. világháború áldozatai lettek.

Így az itt előadott munka nem kívánhatja, hogy teljes értékű történeti munka számba vétessék . . . kívánja viszont azt, hogy gátat vessen és **határvonalat húzzon a további** (ezen a téren **erősen érezhető**) **történelem hamisításnak.**

Itt csak a következőket szeretném megegyeszer ismételni:

Mi besenyők, éppen úgy mint a többi turáni törzs, pár ezer évvel ezelőtt még az ősi — sumirnak nevezett — magyar nyelvet beszéltük és beszéljük ma is.

A különféle dialektusok csak az idők folytán alakultak ki.

A besenyők, éppen úgy, mint a többi magyar törzs is, **honvisszafoglalók . . .** mert 896-ban csak **visszafoglalták** őseinknek a Kárpátok által övezett hazáját.

Fell kell még hívnom a magyar testvéreim figyelmét arra, hogy az idők folyamán úgy a besenyők, mint a többi turáni törzsek erős vérveszteséget szenvedtek.

Országainkat idegenek szállták meg és népünket ott **biológiai** is **igyekeznek kiirtani.**

Népeink elszlávosítása, elgermánosítása és elrománosítása a szemünk előtt folyik le.

Az őseinktől örökölt jogok, népeink által lakott földterületek (hazánk) és az élethez való jogunk (a történelem tanítása szerint) több évezred múlva is érvényesíthetők.

A turáni népek történelme 13.500 évre nyúlik vissza.

Az idő a mienk. Az idő nekünk dolgozik.

Az idő a mi szövetségesünk.

* * *

Ezzel adom át ezt a kis munkát az újabb és utánunk következő generációknak, hogy kutassák a turáni múltat. Kutassák népeink történelmét. **És valósítsák meg a turáni népek nagy összefogását.**

— Vége —

Berzsenyi községi jegyző és Szamkó kántor-tanító fogtak hozzá legelőször a **Vereb-Hunyadi János** Verebélyben töltött gyermekkorának a tanulmányához és kutató munkájuk során bukkantak rá **Sosko Géza** ottani mézeskalács-készítőre, — 1900 körül.

Sosko Géza családi ereklyéi között több olyan tárgy volt (egy levél Hunyadi (Vereb) Jánostól, egy szép kivitelű sétatob, egy bőrből készült zacskó alakú pénzes erszény), amiket Sosko egyik őse kapott Mátraverebélyben játszó- és későbbben gyermekkori pajtásától, Hunyadi Jánostól.

Ezeket a tárgyakat Szamkó lerajzolta, illetve azokról jegyzőkönyvet vett fel, amit Atyám Szilvay Gyula kérésére megbeszélte Beke Dénessel is. **Nem nagy értékek, de történelmi nevezetességek.**

Hunyadi (Vereb) János tehát fiatal éveit Verebélyen (ma Mátraverebély) töltötte, — aminek ott nyoma is van.

VEREB vezér utódaiból egy hatalmas és nagykiterjedésű család alakult ki, miképpen azt az 51. oldalon már ismertettük.

Péterről a **mátraverebélyi Plébánia Hivatal** archivumában a következő feljegyzés található:

„Vereb György első fiát **Pétert** úgy nevelte, hogy alkalmas legyen a királyi udvar szolgálatára. Péter így jutott **Nagy Lajos** királyunk mellé. Vállalta a király szolgálatában **Laczfy Miklós** erdélyi vajda mellett az **alvajdaságot**. 1360—1368 között viselte ezt a tisztséget.

VLAJKO, oláh vajda elleni harcban az Iloncsa folyó mellett megsebesült (1368). Felesége nevét nem tudjuk, egyesek úgy vélik, **Zápolya** leány volt.

Péter 1380 körül visszaköltözött ősei szülőföldjére Mátraverebélybe és ott élt 1403-ig. Ott is van eltemetve az általa **újjáépített** templomban. A templom falában beillesztett sírkövön a következő van feljegyezve:

„HIC REQUIESCIT CORPUS STRE(nui)
IMVI(eti) MILITIS MAG(ist)RI
OLI(m) VICEVAIVODAE T(ranssilvaniae)
FU(n)DATO(r)IS HUI(us) E(cclesiae)
QU(i) OBIIT A.D. MCCCCIII”.

Ezt a sírkőfeliratot **Dr. VEREB Lajos** gyöngösi főorvos bocsátotta rendelkezésemre 1972. szept.28-án kelt levelében.

A további megjegyzéseket Fráter Lénárt „Hunyadi magyar származása oklevelekben” című könyvéből idézi:

„Az évszám a köziratban. A sírkő alsó felében egy kereszt, a felső részében a címer, az általánosan ismert és legendás híró madárképpel, a **hollóval**. A címerpajzson egy gótikus páncélsisak, sisakdísz”.

Dr. Vereb Lajos felhívta még figyelmemet arra, hogy **Fráter** idézett könyvének a 96. oldalán közölt „**CANONICA VISITATIO**” 1789-ből származó okmány megőrzi a Verebélyből származó Hunyadi János eredetét, mely szerint:

„... habet et Cryptam unam, ubi requiescit **Corpus Petri**, filii Georgii de Geréb, olim Tavernicorum Magistri, Transsilvaniae vicevojvodae. **Sanguine juncti cum Mathia Corvino**, Rege Hungariae, fundatoris huius Ecclesiae. Ao 1403 tumulati”.

Itt **Fráter** megjegyzi, hogy a sírkövön szereplő címer sohasem volt a Geréb család címere. — A birtok pedig egy pillanatig sem volt a Geréb család tulajdona. Viszont bizonyítja, **hogy az ott eltemetett Péter Mátyás király vérrokona.**

A **VEREB** családnak tehát már ebben az időben (1403) alkotmányyszerűleg van bizo-

nyítva a **vérokonsága** a Hunyadiakhoz, nevezetesen Mátyás királyhoz, mint a könyv szerzője mondja:

„nagyapa és unokája között”.

Péter mesternek a verebélyi Plébánia Hivatalban elfekvő feljegyzések szerint négy fia volt: Pál, György, András és **János**.

A verebélyi birtokot Pál kapta, de elég korán halt meg és a vagyon **Boldizsár** nevű fiára szállt.

„Péter mester halálakor **János 17 éves** lehetett, anyja már nem élt, így elment erről a tájékról.”

Ezt bizonyítja **BEKE Dénes** megállapítása is, mely szerint János apja halála után az Erdélyben maradt fivérei kívánságára Erdélybe ment.

„**János Zsigmond királlyal 1416-ban Párizsban jár.** Ekkor tetszenek meg neki a francia-burgundi várkastélyok és ezért tervezi meg így később a **vajdahunyadi várat**”.

„**Zsigmond halála után (1437. dec. 9.)** leánya Erzsébet férjhez megy **Habsburg Albert**hez. Ő tette meg **Jánost bárónak és szörényi bánnak**”.

„**Ulászló király 1441. márc. 12-én hadbamenet Márványkőnél oklevélben Jánosnak** az ő hűségéért, önzetlen szolgálataiért, ő általa és őérette **bátyja fiának** és törvényes leszármazóinak adományozta **SÁP** urodalmát **Külső-Szolnok vármegyében. Filio vajvodae de Verebel**”.

Tehát János ezen okmány szerint 1441-ben még VEREB-nek hívták.

Mint már említettem, **SOSKO Géza** mát-raverebélyi mézeskalácsos mester, 1906 körül jegyzőkönyvbe mondta **Berzsenyi** és **Szankó** kutatóknak, hogy a családi emlékei között több olyan emléktárgyat őriz, amelyek kétségtelenül bizonyítják, hogy **Sosko**

Géza egyik öse gyermekkori játszópajtása volt a Verebélyben nevelkedett Vereb (Hunyadi) Jánosnak. János itt Verebélyben is a VEREB családi nevet viselte.

Az előbb felsorolt és a SOSKO család birtokában levő ereklyéket (levél, sétatob és pénzes zacskó) **SZAMKÓ** a saját szemével látta és azokról jegyzőkönyvet vett fel, — amint azt Atyám Szilvay Gyula 1910 körül **BEKE** Dénessel az én jelenlétemben Krakó pusztán közölte.

Fráter Lénárt „Hunyadi magyar származása oklevelekben” című munkájában közöl még egy levelet **III. CALIXTUS pápától Mátyás királyhoz**, amelyben **Hunyadi Jánosra** vonatkozólag ugyanazokat a **jelzőket** használja, mint amelyek a verebélyi sírkövön olvashatók: „invicti”, „invictissimi”, „strenue” **III. Calixtus pápa János kardinálishoz írott levelében Hunyadi Jánost egy szentnek tartja**, bár ezt a kifejezést nem használja: „Quid eiim mirabilis, quam eius filium ab Hungariae in regem unanimiter esse electum 14. III. 1458”.

A verebélyi sírkövet **felsőgyőri Nagy Iván** is leírta 1865-ben megjelent „Magyarország családai” című könyvében.

Itt meg kell jegyezni, hogy Fráter Lénártot „Hunyadi magyar származása oklevelekben”, Budapest, 1937-ben megjelent könyvéért még **hivatalos helyről** is erősen támadták.

Fráter Lénárt azonban nem tartotta érdekesnek, hogy ezekre a támadásokra válaszoljon, mert tisztában volt azzal, hogy a Hunyadi (Vereb) János származását illető és hivatalosan is közölt adatok „... **nem egyebek történelmi-hamisításnál**”.

Nem kevesebb támadás érte Berzsenyi és Szamkó kutatómunkáját is, nemcsak magánról, **de amikor kutatásaik eredményét an-**

nak idején (1910) hivatalos helyekkel (Tudományos Akadémia) is közölték, arra mégcsak választ sem kaptak.

Így kutatásaik eredménye a két család (Berzsenyi és Szamkó) levéltárában maradt.

Morális jogaik elismertetéséért ma a következő Vereb unokák küzdenek:

Dr. VEREB Lajos, főorvos, Gyöngyös;

Dr. VEREB György, orvos, Debrecen;
Dr. KRÉBECZ Jenő, orvos, Kiskunfélegyháza;

KRÉBECZ József, közgazdász, Budapest,
és nem utolsó sorban

Mátraverebély (Nógrád megye) és

Verebély községek (Bars megye), ahonnan ez a nagy család származik.

Végezetül még csak annyit, hogy a **VEREB család neve** a különféle okmányokban a következő neveken szerepel:

VEREB, VERÉB, BRABECZ, VRABEL és WEREBEL.

A további kutatókat pedig felkérem, hogy kutassák fel a világ minden táján elszort **CORVINA**-kat amelyekben bizonyára még sok értékes adatot fognak találni.

TARTALOMJEGYZÉK

	old.
Előszó	5
Dr. Novotny Elemér szóegyeztetései	11
Az „ÚZ” besenyők története	15
I. Az „ÚZOK” politikai története	19
II. A Besenyők (Pacinaciták) története ..	29
III. Besenyő Törzsszövetségek	46
A Hunyadiak története	57